

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 22ας Νοεμβρίου 2012*

«Αίτηση αναιρέσεως — Προσφυγή ακυρώσεως κατά αποφάσεως της Επιτροπής σχετικά με τον καθορισμό προστίμου για διάρρηξη σφραγίδας — Βάρος αποδείξεως — Παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων — Υποχρέωση αιτιολογήσεως — Ύψος του προστίμου — Πλήρης δικαιοδοσία — Αρχή της αναλογικότητας»

Στην υπόθεση C-89/11 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2011,

E.ON Energie AG, με έδρα το Μόναχο (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τις A. Röhling, F. Dietrich και R. Pfromm, Rechtsanwälte,

αναιρεσείουσα,

όπου ο έτερος διάδικος είναι:

η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη από τους A. Bouquet, V. Bottka και R. Sauer, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta, προεδρεύουσα του τρίτου τμήματος, K. Lenaerts (εισηγητή), Γ. Αρέστη, J. Malenovský και D. Šváby, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: A. Impellizzeri, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 19ης Απριλίου 2012,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 21ης Ιουνίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

- 1 Με την αίτησή της αναίρεσεως, η E.ON Energie AG (στο εξής: E.ON Energie) ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 15ης Δεκεμβρίου 2010, T-141/08, E.ON Energie κατά Επιτροπής (Συλλογή 2010, σ. II-5761, στο εξής: ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή της για την ακύρωση της αποφάσεως C(2008) 77 τελικό της Επιτροπής, της 30ής Ιανουαρίου 2008, σχετικά με τον καθορισμό προστίμου βάσει του άρθρου 23, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου για διάρρηξη σφραγίδας (Υπόθεση COMP/B-1/39.326 — E.ON Energie AG), της οποίας σύνοψη δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (ΕΕ C 240, σ. 6, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

- 2 Το άρθρο 20, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα [81 ΕΚ] και [82 ΕΚ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), ορίζει ότι «[ο]ι υπάλληλοι και τα λοιπά συνοδεύοντα άτομα που έχουν εξουσιοδοτηθεί από την Επιτροπή για τη διενέργεια ελέγχου έχουν την εξουσία [...] να σφραγίζουν οποιονδήποτε επαγγελματικό χώρο και βιβλία ή έγγραφα κατά την περίοδο και στον βαθμό που απαιτούνται για τον έλεγχο».
- 3 Κατά το άρθρο 23, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού αυτού, «[η] Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλλει σε επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμα που δεν υπερβαίνουν το 1 % του συνολικού κύκλου εργασιών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, σε περίπτωση που αυτές, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, [...] έχουν διαρρήξει σφραγίδες οι οποίες ετέθησαν σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 2, στοιχείο δ', από τους υπαλλήλους ή τα λοιπά συνοδεύοντα άτομα που έχουν εξουσιοδοτηθεί από την Επιτροπή».
- 4 Κατά το άρθρο 23, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλει σε επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμα, ειδικότερα σε περίπτωση που αυτές, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, διαπράττουν παράβαση των διατάξεων του άρθρου 81 ΕΚ ή του άρθρου 82 ΕΚ, ενώ, για καθεμία από τις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην παράβαση, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Ιστορικό της διαφοράς

- 5 Με απόφαση της 24ης Μαΐου 2006 η Επιτροπή διέταξε, σύμφωνα με το άρθρο 20 του κανονισμού 1/2003, τη διενέργεια ελέγχου στους χώρους της E.ON AG και των ελεγχόμενων από αυτήν επιχειρήσεων, ώστε να εξακριβώσει εάν είναι βάσιμες οι υπόνοιες για συμμετοχή τους σε αντίθετες προς τον ανταγωνισμό συμφωνίες. Ο έλεγχος της προσφεύγουσας, E.ON Energie, ξεκίνησε το απόγευμα της 29ης Μαΐου 2006 στους εμπορικούς της χώρους στο Μόναχο (Γερμανία). Αφού έλαβε γνώση της αποφάσεως περί ελέγχου, η E.ON Energie δήλωσε τη μη εναντίωσή της σε αυτήν.
- 6 Ο έλεγχος διενεργήθηκε από τέσσερις εκπροσώπους της Επιτροπής και έξι εκπροσώπους της Bundeskartellamt (γερμανικής αρχής ανταγωνισμού). Τα έγγραφα που επιλέχθηκαν για περαιτέρω εξέταση από τους εν λόγω εκπροσώπους κατά τον έλεγχο της 29ης Μαΐου 2006 φυλάχθηκαν στον χώρο G.505, τον οποίο η E.ON Energie έθεσε στη διάθεση της Επιτροπής. Καθώς ο έλεγχος δεν μπόρεσε να ολοκληρωθεί αυθημερόν, ο επικεφαλής της ομάδας ελεγκτών κλείδωσε την πόρτα του εν λόγω χώρου, η οποία αποτελείτο από ηχομονωτικά επιχρωματισμένα φύλλα και από πλαίσιο ανοδιωμένου αλουμινίου, και έθεσε επ' αυτής επίσημη σφραγίδα διαστάσεων 90 επί 60 χιλιοστά (στο εξής: επίμαχη σφραγίδα). Η επίμαχη σφραγίδα τέθηκε περίπου κατά τα δύο τρίτα της στην επιφάνεια του φύλλου της πόρτας, και η υπόλοιπη στο πλαίσιο της πόρτας. Συντάχθηκε πρακτικό για τη θέση

της σφραγίδας, το οποίο υπογράφηκε από την Επιτροπή, την Bundeskartellamt και την E.ON Energie. Οι ελεγκτές ακολούθως αποχώρησαν από τους χώρους της E.ON Energie, παίρνοντας μαζί τους το κλειδί της πόρτας του χώρου G.505 το οποίο τους είχε παραδοθεί. Απαντώντας σε αίτηση παροχής πληροφοριών, η E.ON Energie επισήμανε, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 19 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι, εκτός από το κλειδί που παραδόθηκε στην Επιτροπή, υπήρχαν επίσης ακόμη 20 κύρια κλειδιά («passe-partout»), τα οποία επέτρεπαν την πρόσβαση στον χώρο G.505.

- 7 Η επίμαχη σφραγίδα ήταν αυτοκόλλητη, χρώματος μπλε, με κίτρινες λωρίδες στο άνω και κάτω άκρο, καθώς και με τα κίτρινα αστέρια της ευρωπαϊκής σημαίας. Στην κάτω κίτρινη ζώνη αναγραφόταν ότι η Επιτροπή δύναται να επιβάλλει πρόστιμο σε περίπτωση διαρρήξεως της σφραγίδας. Η ταινία ασφαλείας που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή της επίμαχης σφραγίδας (στο εξής: ταινία ασφαλείας) είχε κατασκευασθεί από την εταιρία 3M Europe SA (στο εξής: 3M) τον Δεκέμβριο του 2002.
- 8 Σε περίπτωση διαρρήξεως πλαστικής σφραγίδας, όπως η επίμαχη σφραγίδα, το λευκό συγκολλητικό υλικό, διά του οποίου η σφραγίδα τοποθετείται πάνω στο υπόστρωμα, παραμένει επ' αυτού υπό τη μορφή της ενδείξεως «VOID», μεγέθους περίπου 12 σημείων Didot, ήτοι περίπου 5 χιλιοστών, που κατανέμεται σε όλη την επιφάνεια του αυτοκόλλητου. Η αφαιρούμενη σφραγίδα γίνεται διαφανής σε αυτές τις ζώνες, με αποτέλεσμα οι ενδείξεις «VOID» να είναι εμφανείς και επί της σφραγίδας.
- 9 Κατά την επιστροφή της, το πρωί της 30ής Μαΐου 2006 και περί ώρα 08:45, η ομάδα ελεγκτών διαπίστωσε ότι η κατάσταση της επίμαχης σφραγίδας, η οποία ήταν ακόμη κολλημένη πάνω στην πόρτα του χώρου G.505, είχε μεταβληθεί.
- 10 Περί ώρα 09:15, ο επικεφαλής της ομάδας ελεγκτών άνοιξε την πόρτα του χώρου G.505. Το άνοιγμα της πόρτας προκάλεσε αποκόλληση του μέρους της επίμαχης σφραγίδας από το φύλλο της πόρτας, ενώ το υπόλοιπό της μέρος παρέμεινε κολλημένο στο πλαίσιο της.
- 11 Συντάχθηκε πρακτικό διαρρήξεως της σφραγίδας, όπου αναγράφονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:
«[...]»
 - Ολόκληρη η [επίμαχη] σφραγίδα είχε μετατοπισθεί κατά περίπου 2 χιλιοστά σε ύψος και πλάτος, καθώς ήταν ορατά ίχνη κολλητικής ουσίας στο κάτω και στο δεξί μέρος της [επίμαχης] σφραγίδας.
 - Η ένδειξη “VOID” ήταν ευδιάκριτη σε όλη την επιφάνεια της [επίμαχης] σφραγίδας, η οποία πάντως παρέμενε “υπαστί” στο πλαίσιο και στην πόρτα και δεν είχε σχισθεί.
 - Μετά το άνοιγμα της πόρτας από [τον υπάλληλο] της Επιτροπής (Μ. Κ.), οπότε η [επίμαχη] σφραγίδα παρέμεινε άθιχτη, δηλαδή δεν σχίστηκε, ήταν εμφανή λευκά ίχνη της ενδείξεως “VOID” στην οπίσθια όψη της [επίμαχης] σφραγίδας (κολλητική επιφάνεια).
 - Κατά την αποκόλληση της σφραγίδας, η λευκή ένδειξη “VOID” παραμένει κανονικά επί του υποστρώματος, όπως έγινε εν γένει εν προκειμένω, καθώς η ένδειξη βρισκόταν πράγματι επί της επιφάνειας της πόρτας.
 - Πάντως διάφορα λευκά ίχνη βρίσκονταν επί της κολλητικής επιφάνειας της [επίμαχης] σφραγίδας, όχι όμως στις διαφανείς ζώνες που αντιστοιχούν στις ενδείξεις “VOID” στην οπίσθια όψη της [επίμαχης] σφραγίδας, αλλά δίπλα στις ζώνες αυτές.»
- 12 Το πρακτικό διαρρήξεως της σφραγίδας υπογράφηκε από έναν εκπρόσωπο της Επιτροπής και από έναν εκπρόσωπο της Bundeskartellamt. Η E.ON Energie αρνήθηκε να το υπογράψει.

- 13 Το απόγευμα της 30ής Μαΐου 2006, λήφθηκαν με κινητό τηλέφωνο ψηφιακές φωτογραφίες της επίμαχης σφραγίδας.
- 14 Στις 31 Μαΐου 2006 η E.ON Energie προέβη στην ακόλουθη «συμπληρωματική δήλωση [...] επί του πρακτικού θέσεως της σφραγίδας της 30ής Μαΐου 2006»:
- «1. Μετά το άνοιγμα της πόρτας, δεν διαπιστώθηκε καμία μεταβολή όσον αφορά τα αποθηκευμένα στον χώρο έγγραφα.
 2. Όταν η [επίμαχη] σφραγίδα αφαιρέθηκε το βράδυ της 30ής Μαΐου για να αντικατασταθεί, η ένδειξη “VOID” επί του πλαισίου ουδόλως είχε σβηστεί.
 3. Ο Μ. Κ. ήταν παρών κατά τη θέση της [επίμαχης] σφραγίδας την προηγούμενη και είχε την εντύπωση ότι ήταν ασυνήθιστα μακριά.»
- 15 Στις 9 Αυγούστου 2006 η Επιτροπή απηύθυνε στην E.ON Energie αίτηση παροχής πληροφοριών, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού 1/2003. Η E.ON Energie απάντησε με το από 23 Αυγούστου 2006 έγγραφο. Απευθύνθηκαν και άλλες αιτήσεις παροχής πληροφοριών, αντιστοίχως, την 29η Αυγούστου 2006 στην 3Μ, την 31η Αυγούστου 2006 στην εταιρία καθαρισμού που λειτούργησε στους χώρους της E.ON Energie κατά την ημερομηνία των επίμαχων πραγματικών περιστατικών (στο εξής: εταιρία καθαρισμού) και την 1η Σεπτεμβρίου 2006 στην υπηρεσία ασφαλείας της E.ON Energie.
- 16 Τα δέκα μέλη της ομάδας ελεγκτών συμπλήρωσαν ερωτηματολόγια με τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τη θέση της επίμαχης σφραγίδας και την κατάσταση της το πρωί της 30ής Μαΐου 2006.
- 17 Στις 2 Οκτωβρίου 2006 η Επιτροπή απέστειλε στην E.ON Energie κοινοποίηση αιτιάσεων. Βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, διαπίστωσε μεταξύ άλλων ότι η επίμαχη σφραγίδα είχε παραβιαστεί και ότι, λόγω της οργανωτικής εξουσίας της E.ON Energie επί του κτιρίου αυτού, επιβαλλόταν ο καταλογισμός σε αυτήν της ευθύνης για τη διάρρηξη της σφραγίδας.
- 18 Στις 13 Νοεμβρίου 2006 η E.ON Energie υπέβαλε τις παρατηρήσεις της επί της κοινοποίησης αιτιάσεων.
- 19 Στις 6 Δεκεμβρίου 2006, κατόπιν αιτήματος της E.ON Energie, ο σύμβουλος ακροάσεων διεξήγαγε ακρόαση, στην οποία συμμετείχε και η 3Μ.
- 20 Στις 21 Δεκεμβρίου 2006, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, η 3Μ επιβεβαίωσε εγγράφως ορισμένες δηλώσεις στις οποίες προέβη κατά την ακρόαση.
- 21 Κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, η E.ON Energie διαβίβασε στην Επιτροπή τρεις πραγματογνωμοσύνες ενός επιστημονικού ιδρύματος φυσικών επιστημών και ιατρικής (στο εξής: επιστημονικό ίδρυμα).
- 22 Στις 21 Μαρτίου 2007 το επιστημονικό ίδρυμα συνέταξε την πρώτη πραγματογνωμοσύνη, όπου αναλυόταν η αντίδραση της επίμαχης διαρραγείας σφραγίδας σε τάσεις διατμήσεως και αποκολλήσεως.
- 23 Στις 11 Απριλίου 2007 η Επιτροπή ανέθεσε στον Κr., ορκωτό εμπειρογνώμονα σε θέματα τεχνικών επικολλήσεως και συμπεριφοράς των πλαστικών υλικών, να συντάξει έκθεση σχετικά με ορισμένες παραμέτρους λειτουργίας και χειρισμού της επίμαχης σφραγίδας. Η πρώτη του έκθεση συντάχθηκε στις 8 Μαΐου 2007.

- 24 Στις 15 Μαΐου 2007 το επιστημονικό ίδρυμα συνέταξε δεύτερη πραγματογνωμοσύνη, όπου αναλυόταν η αντίδραση της επίμαχης σφραγίδας σε διατμητικές τάσεις έλξεως και συμπίεσεως, καθώς και σε τάσεις αποκολλήσεως μετά τη δράση του προϊόντος καθαρισμού Synto (στο εξής: Synto) το οποίο σύμφωνα με την E.ON Energie χρησιμοποιήθηκε από την εταιρία καθαρισμού επί της πόρτας όπου είχε τεθεί η επίμαχη σφραγίδα.
- 25 Με το από 6 Ιουνίου 2007 έγγραφο η Επιτροπή ενημέρωσε την E.ON Energie σχετικά με τα νέα στοιχεία που διαπιστώθηκαν μετά την κοινοποίηση αιτιάσεων, βάσει των δηλώσεων της 3M και της πρώτης εκθέσεως του Kr., και της παρέσχε τη δυνατότητα να διατυπώσει γραπτές παρατηρήσεις προς τούτο.
- 26 Στις 6 Ιουλίου 2007 η E.ON Energie υπέβαλε γραπτές παρατηρήσεις στην Επιτροπή και ζήτησε νέα ακρόαση. Η Επιτροπή απέρριψε το εν λόγω αίτημα.
- 27 Την 1η Οκτωβρίου 2007 η E.ON Energie υπέβαλε στην Επιτροπή την τρίτη πραγματογνωμοσύνη του επιστημονικού ιδρύματος, της 27ης Σεπτεμβρίου 2007, όπου αναλυόταν η αντίδραση της επίμαχης σφραγίδας σε τάσεις αποκολλήσεως λόγω παλαιότητας, του Synto και της ατμοσφαιρικής υγρασίας.
- 28 Ακολούθως, η Επιτροπή ανέθεσε στον Kr. τον σχολιασμό των επιχειρημάτων και των παρατηρήσεων που περιλαμβάνονταν στο από 6 Ιουλίου 2007 έγγραφο της E.ON Energie και στη δεύτερη και τρίτη πραγματογνωμοσύνη του επιστημονικού ιδρύματος. Ο Kr. συνέταξε τη δεύτερη έκθεσή του στις 20 Νοεμβρίου 2007.
- 29 Με το από 23 Νοεμβρίου 2007 έγγραφο η Επιτροπή διαβίβασε στην E.ON Energie τα συμπληρωματικά στοιχεία που διαπιστώθηκαν μετά το από 6 Ιουνίου 2007 έγγραφό της. Ταυτοχρόνως, επέτρεψε την πρόσβαση της E.ON Energie στα αντίστοιχα έγγραφα και, μεταξύ άλλων, στη δεύτερη έκθεση του Kr.
- 30 Στις 10 Δεκεμβρίου 2007 η E.ON Energie διατύπωσε τη θέση της επί των αποσταλέντων στις 23 Νοεμβρίου 2007 εγγράφων.
- 31 Στις 15 Ιανουαρίου 2008 η Επιτροπή έλαβε έγγραφο από την E.ON Energie, όπου είχαν επισυναφθεί οι ένορκες βεβαιώσεις είκοσι προσώπων, τα οποία, κατά την E.ON Energie, διέθεταν κλειδί που επέτρεπε την πρόσβαση στον χώρο G.505 το βράδυ της 29ης Μαΐου 2006 (στο εξής: κάτοχοι κλειδιών). Τα εν λόγω πρόσωπα δήλωσαν στις βεβαιώσεις τους ότι, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 42 της προσβαλλομένης αποφάσεως, κατά τη διάρκεια της οικείας περιόδου, ήτοι μεταξύ 29 Μαΐου 2006 και ώρα 19:00 και 30 Μαΐου 2006 και ώρα 09:30, είτε δεν βρίσκονταν στο κτίριο G είτε δεν είχαν ανοίξει την πόρτα του σχετικού χώρου.
- 32 Στις 30 Ιανουαρίου 2008 η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.
- 33 Το διατακτικό της προσβαλλομένης αποφάσεως έχει ως εξής:

«Άρθρο 1

Η E.ON Energie [...] διέρρηξε την [επίμαχη] σφραγίδα που τέθηκε από τους υπαλλήλους της Επιτροπής κατ' εφαρμογή του άρθρου 20, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 1/2003 και παρέβη, έστω και εξ αμελείας, το άρθρο 23, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του ιδίου κανονισμού.

Άρθρο 2

Για την παράβαση που αναφέρεται στο άρθρο 1, επιβάλλεται στην E.ON Energie [...] πρόστιμο ύψους 38 000 000 ευρώ.

[...]

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 34 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 15 Απριλίου 2008, η E.ON Energie άσκησε προσφυγή για την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως και, επικουρικός, για τη μείωση του ύψους του επιβληθέντος προστίμου κατά το ενδεδειγμένο μέτρο. Προέβαλε εννέα λόγους ακυρώσεως προς στήριξη των αιτημάτων της.
- 35 Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε στο σύνολό τους αυτούς τους εννέα λόγους ακυρώσεως.
- 36 Το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, στις σκέψεις 48 έως 64 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τον πρώτο λόγο ακυρώσεως ο οποίος αφορούσε παράβαση των κανόνων περί του βάρους αποδείξεως. Υπενθύμισε ότι, κατά τη νομολογία, ο δικαστής δεν μπορεί να συμπεράνει ότι η Επιτροπή απέδειξε επαρκώς κατά νόμον την ύπαρξη της επίδικης παραβάσεως, εφόσον διατηρεί ακόμη αμφιβολίες ως προς το ζήτημα αυτό, ιδίως στο πλαίσιο προσφυγής με την οποία επιδιώκεται η ακύρωση αποφάσεως περί επιβολής προστίμου και ότι σύμφωνα με την αρχή του τεκμηρίου αθωότητας, η οποία διακηρύσσεται με το άρθρο 6, παράγραφος 2, της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, καθώς και με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Απέρριψε το επιχείρημα της E.ON Energie, το οποίο βασιζόταν σε φερόμενη αναλογία με τη νομολογία περί εναρμονισμένων πρακτικών, ότι αρκεί μια επιχείρηση να προβάλει επιχειρηματολογία η οποία τονίζει μία άλλη διάσταση των γεγονότων τα οποία επικαλείται η Επιτροπή προς θεμελίωση παραβάσεως, επισημαίνοντας ότι η νομολογία αυτή δεν είναι εφαρμοστέα στις περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή στηρίζεται σε άμεσα αποδεικτικά στοιχεία. Εκτός από την περίπτωση κατά την οποία αντίθετη απόδειξη δεν είναι δυνατή εκ μέρους της οικείας επιχειρήσεως λόγω της συμπεριφοράς της ίδιας της Επιτροπής, απόκειται στην επιχείρηση να αποδείξει επαρκώς κατά νόμο, αφενός, την ύπαρξη του γεγονότος που επικαλείται και, αφετέρου, ότι το γεγονός αυτό αναιρεί την αποδεικτική αξία των αποδεικτικών στοιχείων επί των οποίων στηρίζεται η Επιτροπή.
- 37 Έτσι, εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα της E.ON Energie, σύμφωνα με το οποίο η Επιτροπή έπρεπε να αποδείξει, πέραν πάσης εύλογης αμφιβολίας, ότι η μεταβολή της καταστάσεως της επίμαχης σφραγίδας που διαπιστώθηκε στις 30 Μαΐου 2006 ήταν καταλογιστέα στην E.ON Energie. Αφού έκρινε ότι, αντιθέτως προς ό,τι υποστήριζε η Επιτροπή, ο λόγος ακυρώσεως που είχε προβάλει η E.ON Energie δεν ήταν αόριστος, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, εντούτοις, ότι η Επιτροπή δεν είχε παραγνωρίσει τις αρχές που διέπουν το βάρος αποδείξεως. Συγκεκριμένα, αφενός, στην αιτιολογική σκέψη 44 της προσβαλλομένης αποφάσεως αναφερόταν ρητώς ότι «απόκειται στην Επιτροπή να εκθέσει τα κατάλληλα πραγματικά περιστατικά προκειμένου να αποδειχθεί η φερόμενη διάρρηξη της σφραγίδας», αφετέρου δε, η Επιτροπή, με τις αιτιολογικές σκέψεις 75 και 76 της προσβαλλομένης αποφάσεως, είχε στηρίξει τη διαπίστωσή της περί διαρρήξεως σφραγίδας στην κατάσταση της επίμαχης σφραγίδας το πρωί της 30ής Μαΐου 2006, η οποία, κατ' αυτήν, εμφάνιζε τις ενδείξεις «VOID» σε ολόκληρη την επιφάνειά της, καθώς και υπολείμματα κολλητικής ουσίας στην οπίσθια όψη, όπως προκύπτει, μεταξύ άλλων, από τις δηλώσεις των ελεγκτών της Επιτροπής και της Bundeskartellamt και τις διαπιστώσεις που περιλαμβάνονται στο πρακτικό διαρρήξεως σφραγίδας. Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τα επιχειρήματα της E.ON Energie που βασιζόνταν σε εναλλακτικές εκδοχές σχετικά με την κατάσταση της επίμαχης σφραγίδας, κρίνοντας ότι η φερόμενη παλαιότητα της σφραγίδας και η ανυπαρξία φωτογραφιών που να απεικονίζουν την κατάστασή της πριν από το άνοιγμα της πόρτας δεν αύξησαν το βάρος αποδείξεως που φέρει η Επιτροπή.
- 38 Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, στις σκέψεις 74 έως 90 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως που αφορούσε παραβίαση της «αρχής της εξεταστικής διαδικασίας» κατά το ότι η Επιτροπή δεν είχε εξετάσει όλα τα κρίσιμα στοιχεία της οικείας υποθέσεως. Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή δεν είχε επιτρέψει τη διατήρηση ασαφειών σχετικά με τη σύνθεση του Synto που χρησιμοποιήθηκε το βράδυ της 29ης προς την 30ή Μαΐου 2006 αφού, ειδικότερα, της είχε παραδοθεί από την ίδια την εταιρία καθαρισμού ακριβώς το ίδιο προϊόν απολυμάνσεως με εκείνο που είχε χρησιμοποιηθεί το συγκεκριμένο βράδυ και το οποίο χρησιμοποίησε

για να διενεργήσει δοκιμές. Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η επίκληση από την E.ON Energie του ενδεχομένου οι κάτοχοι των κλειδιών να επέτρεψαν την πρόσβαση τρίτων στον επίμαχο χώρο ή τρίτοι να εισχώρησαν στον χώρο με άλλον τρόπο γίνεται αλυσιτελώς εν προκειμένω δεδομένου ότι, καίτοι, σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 1/2003, η Επιτροπή φέρει το βάρος αποδείξεως της διαρρήξεως της σφραγίδας, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, δεν υποχρεούται εντούτοις να αποδείξει ότι πράγματι υπήρξε πρόσβαση στον σφραγισθέντα χώρο. Τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα που αφορούσε τη φερόμενη μεροληπτική διατύπωση του ερωτήματος αριθ. 6 του ερωτηματολογίου που απευθύνθηκε στους ελεγκτές, παρατηρώντας ότι σκοπός του εν λόγω ερωτήματος ήταν η εξέταση των μελών της ομάδας ελεγκτών σχετικά με τις ενδείξεις που συνηγορούσαν υπέρ της διαρρήξεως της σφραγίδας, ιδίως λαμβανομένων υπόψη των διαπιστώσεων του πρακτικού διαρρήξεως. Εξάλλου, οι ελεγκτές μπορούσαν ειδικότερα να επισημάνουν τα στοιχεία που θυμόταν ο καθένας τους προσωπικά.

- 39 Το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, στις σκέψεις 99 έως 124 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τον τρίτο λόγο ακυρώσεως ο οποίος αφορούσε την προβαλλόμενη ανακριβή παραδοχή περί κανονικής θέσεως της σφραγίδας και έκρινε ότι δεν μπορούσε να γίνει δεκτός. Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι τα στοιχεία επί των οποίων είχε στηριχθεί η Επιτροπή για τη διαπίστωση της κανονικής θέσεως της επίμαχης σφραγίδας, ήτοι το πρακτικό θέσεως της σφραγίδας αυτής και οι απαντήσεις των ελεγκτών που ήταν παρόντες κατά τη θέση αυτή στο ερώτημα αριθ. 3 του ερωτηματολογίου που τους είχε απευθυνθεί, δικαιολογούσαν το συμπέρασμα ειδικότερα ότι η επίμαχη σφραγίδα είχε τεθεί κανονικώς στις 29 Μαΐου 2006, ότι αυτή εφάρμοζε, επομένως, σταθερά στην πόρτα του χώρου G.505 και στο πλαίσιο αυτής και ήταν άθιχτη, υπό την έννοια ότι δεν ήταν εμφανείς οι ενδείξεις «VOID» όταν η ομάδα ελεγκτών απομακρύνθηκε από τους χώρους της E.ON Energie.
- 40 Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε αν οι περιστάσεις που επικαλέστηκε η E.ON Energie μπορούσαν να ανατρέψουν την αποδεικτική αξία των προαναφερθέντων στοιχείων. Απέρριψε το επιχείρημα ότι η πόρτα δεν είχε καθαριστεί με ιδιαίτερο τρόπο προ της θέσεως της επίμαχης σφραγίδας, αναφέροντας ειδικότερα ότι οι ελεγκτές είχαν βεβαιωθεί σχετικά με την καθαρότητα του υποστρώματος και ότι, κατά το τεχνικό φυλλάδιο, συνέπεια της θέσεως σφραγίδας επί ρυπαρής επιφάνειας θα ήταν ότι οι ενδείξεις «VOID» ενδεχομένως να μην εμφανίζονται σε περίπτωση διαρρήξεως της σφραγίδας, λόγω της ανεπαρκούς επικολλησεως σε αυτήν. Εξάλλου, η E.ON Energie δεν απέδειξε ότι η επίμαχη επιφάνεια είχε καλυφθεί από ρυπογόνες ουσίες, πέραν της σκόνης που παρατηρείται συνήθως στα γραφεία. Όσον αφορά το ότι, όπως ανέφερε η E.ON Energie, η εν λόγω επιφάνεια ήταν από ανοδιωμένο αλουμίνιο, υλικό μη αναφερόμενο στο τεχνικό φυλλάδιο της επίμαχης σφραγίδας, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι, κατά τον κατασκευαστή της, την εταιρία 3M, αυτού του είδους η σφραγίδα μπορεί να λειτουργήσει ορθώς σε πόρτες αλουμινίου και επιχρωματισμένου αλουμινίου, διευκρινίζοντας ότι συνέπεια της χρήσεως σε ακατάλληλο υπόστρωμα θα ήταν η ανεπαρκής επικόλληση της σφραγίδας, η οποία θα μπορούσε να εμποδίσει την εμφάνιση των ενδείξεων «VOID» σε περίπτωση μετακινήσεώς της. Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε ως μη τεκμηριωμένο το επιχείρημα ότι η επίμαχη σφραγίδα δεν είχε αποκολληθεί από την ταινία ασφαλείας σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
- 41 Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, στις σκέψεις 134 έως 156 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως που αφορούσε φερόμενη εσφαλμένη παραδοχή περί «προφανούς καταστάσεως» της επίμαχης σφραγίδας την επομένη του ελέγχου ημέρα. Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι τα στοιχεία επί των οποίων είχε στηριχθεί η Επιτροπή για να διαπιστώσει τη διάρρηξη της σφραγίδας, ήτοι το πρακτικό διαρρήξεως της σφραγίδας, κατά το οποίο ολόκληρη η επίμαχη σφραγίδα είχε μετακινηθεί κατά περίπου 2 χιλιοστά σε ύψος και πλάτος και οι ενδείξεις «VOID» ήταν ευδιάκριτες σε ολόκληρη την επιφάνεια της σφραγίδας αυτής, καθώς και ότι οι μαρτυρίες των ελεγκτών κατά τη διαπίστωση της διαρρήξεως της σφραγίδας δικαιολογούσαν ειδικότερα το συμπέρασμα ότι η επίμαχη σφραγίδα είχε διαρραγεί το βράδυ της 29ης προς την 30ή Μαΐου 2006 και ότι η πόρτα του επίμαχου χώρου θα μπορούσε επομένως να είναι ανοιχτή στο μεταξύ.

- 42 Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε αν οι περιστάσεις τις οποίες επικαλέστηκε η E.ON Energie μπορούσαν να αναιρέσουν την αποδεικτική αξία των προαναφερθέντων στοιχείων. Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα της E.ON Energie ότι οι ενδείξεις «VOID» ήταν μόλις διακρινόμενες και μόνο σε μέρος της επίμαχης σφραγίδας. Επισήμανε ειδικότερα ότι η εμφάνιση των ενδείξεων «VOID» αρκεί για τη διαπίστωση ότι η επίμαχη σφραγίδα είχε μετακινηθεί και ότι η μεταβληθείσα κατάσταση αυτής επιβεβαιώθηκε από οκτώ ελεγκτές που ήταν επιτόπου παρόντες. Όσον αφορά τη σύγκριση στην οποία προέβησαν οι ελεγκτές μεταξύ της καταστάσεως της επίμαχης σφραγίδας και της καταστάσεως των σφραγίδων που είχαν τοποθετηθεί σε άλλα σημεία του κτιρίου, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι μπορούσε να δικαιολογηθεί, καθώς αυτή η περίπτωση διαρρήξεως της σφραγίδας ήταν η πρώτη, ότι οι ελεγκτές διαβεβαιώθηκαν προβαίνοντας στη σύγκριση αυτή. Έτσι, δεν μπορεί να συναχθεί ότι υπήρχαν αμφιβολίες σχετικά με την κατάσταση της σφραγίδας. Όσον αφορά το επιχείρημα ότι οι φωτογραφίες επί των οποίων η Επιτροπή στηρίχθηκε είχαν ληφθεί πριν από το άνοιγμα της πόρτας, το Γενικό Δικαστήριο παρατήρησε ότι το γεγονός αυτό δεν μπορούσε να αναιρέσει την αποδεικτική αξία των προαναφερθέντων στοιχείων.
- 43 Το Γενικό Δικαστήριο ακολούθως εξέτασε, στις σκέψεις 166 έως 171 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τον πέμπτο λόγο ακυρώσεως που αφορούσε φερόμενη πεπλανημένη παραδοχή περί καταλληλότητας της ταινίας ασφαλείας για επίσημη θέση σφραγίδων από την Επιτροπή, δεδομένου ότι η ταινία ασφαλείας είχε κατασκευασθεί κατά τρόπο ώστε να αποδεικνύει ότι «ένα ασφαλισμένο κιβώτιο ή προϊόν» δεν έχει ανοιχθεί. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, πρώτον, ότι, καίτοι το τεχνικό φυλλάδιο της σφραγίδας δεν αναφέρει ρητώς τη χρήση στην οποία προέβη η Επιτροπή, προκύπτει από το φυλλάδιο αυτό ότι η ταινία ασφαλείας πρέπει να επισημαίνει τυχόν επέμβαση, δηλαδή αυτοκαταστρέφεται όταν επιχειρείται αφαίρεση της ετικέτας, γεγονός που αντιστοιχεί ακριβώς στη χρήση αυτή. Στο μέτρο που ο κατασκευαστής συστήνει τη χρησιμοποίηση συμπληρωματικών μέσων ασφαλείας σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η επέμβαση «θα μπορούσε να έχει ιδιαίτερα σοβαρές επιπτώσεις, όπως σημαντικές οικονομικές απώλειες», προκύπτει από το τεχνικό φυλλάδιο ότι η σύσταση αυτή επισημαίνει το ενδεχόμενο ψευδώς αρνητικού αποτελέσματος.
- 44 Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι η θέση της σφραγίδας σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 2, στοιχείο δ', του κανονισμού 1/2003 αναγνωρίσθηκε από τους εκπροσώπους της E.ON Energie και ότι ευλόγως θεωρείται ότι η τελευταία θα είχε αμέσως διατυπώσει, εφόσον απαιτείτο, αμφιβολίες ως προς την καταλληλότητα της ταινίας ασφαλείας κατά τη θέση αυτής. Τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο παρέπεμψε στην εξέταση του έκτου λόγου ακυρώσεως όσον αφορά τα επιχειρήματα της E.ON Energie σχετικά με τις «εναλλακτικές εκδοχές» που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την κατάσταση της επίμαχης σφραγίδας.
- 45 Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, στις σκέψεις 199 έως 234 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τον έκτο λόγο ακυρώσεως που αφορούσε παραγνώριση εκ μέρους της Επιτροπής των «εναλλακτικών εκδοχών» που θα μπορούσαν να προκαλέσουν την κατάσταση της επίμαχης σφραγίδας. Αφού επισήμανε ότι απόκειται κατ' αρχήν στην επιχείρηση που επικαλείται μία εναλλακτική εξήγηση των πραγματικών περιστατικών που διαπίστωσε η Επιτροπή να αποδείξει, αφενός, το υποστατό του πραγματικού στοιχείου που επικαλείται και, αφετέρου, ότι το στοιχείο αυτό αναιρεί την αποδεικτική αξία των αποδεικτικών στοιχείων επί των οποίων στηρίζεται η Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι έχει ήδη κρίνει, κατά την απόρριψη του τέταρτου λόγου ακυρώσεως, ότι η Επιτροπή είχε τεκμηριώσει τη διαπίστωση ότι η επίμαχη σφραγίδα είχε διαρραγεί το βράδυ της 29ης προς την 30ή Μαΐου 2006. Έπρεπε, επομένως, να εξεταστεί αν η E.ON Energie είχε επιτύχει να αποδείξει το αντίθετο.
- 46 Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η E.ON Energie δεν είχε αποδείξει την ύπαρξη «εξωτερικών επιδράσεων» που θα μπορούσαν να προκαλέσουν τις ενδείξεις «VOID» πάνω στην επίμαχη σφραγίδα. Ειδικότερα, παρατήρησε ότι η εν λόγω επιχείρηση δεν απέδειξε αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της φερόμενης παρελεύσεως του ανώτατου επιτρεπόμενου διαστήματος φυλάξεως της σφραγίδας αυτής και της εμφανίσεως των εν λόγω ενδείξεων, λαμβανομένου υπόψη, ειδικότερα, ότι οι λοιπές χρησιμοποιηθείσες σφραγίδες, οι οποίες προέρχονταν από την ίδια παρτίδα, δεν είχαν εμφανίσει

θετικό αποτέλεσμα. Διαπίστωσε επίσης ότι η E.ON Energie δεν είχε αποδείξει ότι η χρησιμοποίηση από υπάλληλο της εταιρίας καθαρισμού του απορρυπαντικού Synto για τον καθαρισμό της πόρτας που είχε σφραγιστεί είχε προκαλέσει κίνδυνο ψευδώς θετικού αποτελέσματος της επίμαχης σφραγίδας. Το Γενικό Δικαστήριο προσέθεσε ότι, σε κάθε περίπτωση, η E.ON Energie έφερε την ευθύνη να ενημερώσει την εταιρία καθαρισμού ως προς τη σημασία της σφραγίδας και να διασφαλίσει ότι η επίμαχη σφραγίδα δεν επρόκειτο να παραβιασθεί από τους προστηθέντες της.

- 47 Το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε επίσης ότι η E.ON Energie δεν απέδειξε ότι το επίπεδο της ατμοσφαιρικής υγρασίας στο Μόναχο το επίμαχο βράδυ, ενδεχόμενοι κραδασμοί, σε συνδυασμό πιθανώς με τη χρήση του χώρου G.506 που βρίσκεται δίπλα στον σφραγισθέντα χώρο G.505, και ακόμη ο συνδυασμός αυτών των παραγόντων, η παλαιότητα της επίμαχης σφραγίδας και η δράση του Synto επ' αυτής, προκάλεσαν τη μεταβολή της καταστάσεως της εν λόγω σφραγίδας το βράδυ της 29ης προς την 30ή Μαΐου 2006. Όσον αφορά το επιχείρημα ότι ο χώρος G.505 δεν είχε ανοιχθεί το επίμαχο βράδυ, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 38 της παρούσας αποφάσεως, ότι η Επιτροπή δεν όφειλε να αποδείξει το αντίθετο.
- 48 Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο παρατήρησε ότι οι πραγματογνωμοσύνες που προσκόμισε η E.ON Energie δεν αποδεικνύουν ότι τα στοιχεία που επικαλέστηκε προκάλεσαν τη μεταβολή της καταστάσεως της επίμαχης σφραγίδας και ότι, εν πάση περιπτώσει, περιέχουν αρκετές ελλείψεις, λόγω, ειδικότερα, του μικρού μεγέθους των δειγμάτων που ελέγχθηκαν, της ποσότητας του απορρυπαντικού που χρησιμοποιήθηκε και της αρνήσεως της E.ON Energie να χρησιμοποιήσει πρωτότυπες σφραγίδες και να επιτρέψει σε υπάλληλο της Επιτροπής να συμμετάσχει στις δοκιμές. Τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε ως αλυσιτελή ή αβάσιμα διάφορα σχόλια της E.ON Energie όσον αφορά τις εκθέσεις του Κρ. κατ' αίτηση της Επιτροπής. Τέταρτον, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, λαμβανομένου υπόψη ότι η E.ON Energie δεν προσκόμισε αποδείξεις ικανές να αναιρέσουν την αποδεικτική αξία των στοιχείων επί των οποίων στηρίχθηκε η Επιτροπή, παρέλκει η εξέταση του προβαλλόμενου «ενδεχόμενου ψευδώς θετικών αποτελεσμάτων», που προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 7, 74 και 75 της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 49 Το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, στις σκέψεις 238 έως 247 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τον έβδομο λόγο ακυρώσεως που αφορούσε παραβίαση της αρχής του τεκμηρίου της αθωότητας. Αφού υπενθύμισε ότι, κατά τη νομολογία, η εν λόγω αρχή έχει εφαρμογή επί των διαδικασιών των σχετικών με παραβάσεις των κανόνων ανταγωνισμού, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τα επιχειρήματα της E.ON Energie περί φερόμενου «εκμαιοειδικού χαρακτήρα» του ερωτηματολογίου που απευθύνθηκε στον πραγματογνώμονα Κρ. με έγγραφο της 16ης Οκτωβρίου 2007.
- 50 Με το ερωτηματολόγιο αυτό είχε ζητηθεί μεταξύ άλλων από τον Κρ. να αναφέρει τους λόγους για τους οποίους οι εκθέσεις των πραγματογνωμόνων τις οποίες προσκόμισε η E.ON Energie «δεν έρχονται σε αντίθεση» με τη δική του έκθεση της 8ης Μαΐου 2007 και να «επιβεβαιώσει» ότι ο συνδυασμός των παραμέτρων που προέβαλε «δεν ήταν σε θέση να καταλήξει» σε ψευδώς θετικό αποτέλεσμα. Το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, ειδικότερα, ότι η E.ON Energie έφερε το σχετικό βάρος αποδείξεως και ότι το ερωτηματολόγιο είχε σκοπό να εξακριβώσει αν τα συμπεράσματα της πρώτης εκθέσεως του Κρ. αναιρούνταν από τις εκθέσεις τις οποίες προσκόμισε η E.ON Energie, ενώ είχε ήδη διατυπώσει προφορικά ορισμένες παρατηρήσεις επί των συμπερασμάτων των εν λόγω εκθέσεων. Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο παρατήρησε ότι, στη δεύτερη έκθεσή του, ο Κρ. αναδιατύπωσε τα ερωτήματα «ανοιχτά» προτού τα απαντήσει. Για όλους αυτούς τους λόγους, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τον έβδομο λόγο ακυρώσεως.
- 51 Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, στις σκέψεις 254 έως 263 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τον όγδοο λόγο ακυρώσεως που αφορούσε παράβαση του άρθρου 23, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003, στο μέτρο που η Επιτροπή εσφαλμένως εκτίμησε, στην αιτιολογική σκέψη 101 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι συμπεριφορές τρίτων ήταν καταλογιστέες στην E.ON Energie και ότι δεν ετίθετο εν προκειμένω ζήτημα αμέλειας, διότι η υπάλληλος της εταιρίας καθαρισμού δεν ήταν σε θέση να γνωρίζει ότι διέπραττε διάρρηξη της σφραγίδας. Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι

τα επιχειρήματα της E.ON Energie ότι οι κάτοχοι των κλειδιών δεν άνοιξαν την πόρτα του επίμαχου χώρου είναι αλυσιτελή δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν είχε την υποχρέωση να αποδείξει ότι πράγματι υπήρξε πρόσβαση στον χώρο αυτό. Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι, κατά τις διαπιστώσεις στις αιτιολογικές σκέψεις 101 και 103 της προσβαλλομένης αποφάσεως οι οποίες δεν αμφισβητήθηκαν, μόνο εξουσιοδοτημένα από την E.ON πρόσωπα βρίσκονταν εντός του κτιρίου κατά τη διάρρηξη της σφραγίδας και ότι το επιχείρημα ότι μόνο οι κάτοχοι των κλειδιών ήταν συνεργάτες ή εξουσιοδοτημένοι εντολοδόχοι της εταιρίας αυτής δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Τρίτον, η άγνοια της υπαλλήλου της εταιρίας καθαρισμού ως προς τις συνέπειες που ενδεχομένως θα επέφερε το πέρασμα υφάσματος εμποτισμένου με απορρυπαντικό πάνω στην επίμαχη σφραγίδα στερείται λυσιτέλειας, αφού δεν αποδείχθηκε ότι ο καθαρισμός της πόρτας με το Synto μπορούσε πράγματι να επηρεάσει την κατάσταση της σφραγίδας. Τέταρτον, όσον αφορά τα επιχειρήματα σχετικά με τη φερόμενη παλαιότητα της επίμαχης σφραγίδας, το Γενικό Δικαστήριο παρέπεμψε στην απόρριψη των επιχειρημάτων αυτών στο πλαίσιο της εκ μέρους του εξετάσεως του έκτου λόγου ακυρώσεως.

- 52 Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, στις σκέψεις 276 έως 297 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τον ένατο λόγο ακυρώσεως που αφορούσε παράβαση του άρθρου 253 ΕΚ και παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου.
- 53 Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι, κατά τη νομολογία, η αιτιολογία μιας πράξεως πρέπει να εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της συγκεκριμένης περιπτώσεως, και ιδίως του περιεχομένου της πράξεως, καθώς και των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό ζήτημα και δεν απαιτείται κατ' ανάγκη να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία. Ακολούθως επισήμανε ότι η Επιτροπή στηρίχθηκε, προκειμένου να καθορίσει το ύψος του επιβληθέντος στην E.ON Energie προστίμου, στη σοβαρότητα της παραβάσεως και στις ιδιαίτερες περιστάσεις της προκειμένης υποθέσεως και, ειδικότερα, στην ύπαρξη ενδείξεων περί παραβάσεως από την E.ON Energie κανόνων του ανταγωνισμού, στο γεγονός ότι επρόκειτο για την πρώτη φορά εφαρμογής του άρθρου 23, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 1/2003 και στην αναγκαιότητα το επιβληθέν πρόστιμο να μπορεί μολαταύτα να διασφαλίσει το αποτρεπτικό αποτέλεσμα της νέας αυτής διατάξεως.
- 54 Το Γενικό Δικαστήριο παρατήρησε συναφώς ότι η Επιτροπή, δεδομένου ότι δεν είχε εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον καθορισμό των επιβαλλόμενων προστίμων δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 1/2003, δεν ήταν υποχρεωμένη να προσδιορίσει αριθμητικώς, σε απόλυτη τιμή ή σε ποσοστό, το βασικό ποσό του προστίμου και τις ενδεχόμενες επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα περί ανεπαρκούς αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως καθώς και περί φερόμενης προσβολής των δικαιωμάτων της υπερασπίσεως που απορρέει από την ανεπάρκεια αυτή.
- 55 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα περί παραβιάσεως της αρχής της αναλογικότητας, το Γενικό Δικαστήριο, αφού υπενθύμισε ότι κατά τη νομολογία τα πρόστιμα δεν πρέπει να είναι υπέρμετρα σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς, παρατήρησε ότι η Επιτροπή ορθώς εξέθεσε, στις αιτιολογικές σκέψεις 105 έως 108 της προσβαλλομένης αποφάσεως, τους λόγους για τους οποίους η παράβαση της διαρρήξεως σφραγίδας ήταν, καθεαυτή, ιδιαίτερος σοβαρή παράβαση, λαμβανομένης υπόψη, μεταξύ άλλων, της αναγκαιότητας διασφάλισης αποτρεπτικού χαρακτήρα για τα επιβαλλόμενα πρόστιμα σε περίπτωση διαρρήξεως σφραγίδας, ώστε οι επιχειρήσεις να μη θεωρούν συμφέρουσα για αυτές τη διάρρηξη σφραγίδας στο πλαίσιο ελέγχου. Έτσι, η Επιτροπή δεν κατέληξε στην ύπαρξη επιβαρυντικών περιστάσεων, αλλά εξέθεσε τις περιστάσεις που δικαιολογούσαν την επιβολή προστίμου με επαρκώς αποτρεπτικό χαρακτήρα για κάθε παράβαση διαρρήξεως σφραγίδας.
- 56 Όσον αφορά τις ελαφρυντικές περιστάσεις τις οποίες επικαλέστηκε η E.ON Energie, το Γενικό Δικαστήριο τόνισε ειδικότερα ότι το γεγονός ότι η διάρρηξη σφραγίδας τελείται εξ αμελείας και όχι εκ προθέσεως δεν συνιστά ελαφρυντική περίσταση και ότι η Επιτροπή δεν διαπίστωσε κατ' ανάγκη ότι εν προκειμένω υπήρξε εκ προθέσεως παράβαση. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε περαιτέρω ότι η Επιτροπή δεν όφειλε να ενημερώσει την E.ON Energie σχετικά με τη φερόμενη «ιδιαιτερη ευαισθησία» της ταινίας ασφαλείας και ότι το γεγονός ότι δεν ήταν δυνατό να διαπιστωθεί αν είχαν

αφαιρεθεί έγγραφα από τον χώρο G.505 επίσης στερούνταν λυσιτέλειας. Η σημασία των προσπαθειών της E.ON Energie για τη διεξαγωγή πραγματογνωμοσυών και την ανάκριση των κατόχων των κλειδιών ήταν επίσης αλυσιτελής, δεδομένου ότι οι προσπάθειες αυτές έγιναν στο πλαίσιο ασκήσεως των δικαιωμάτων υπερασπίσεως της E.ON Energie και δεν διευκόλυναν την έρευνα της Επιτροπής. Το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη το γεγονός ότι επρόκειτο για την πρώτη διάρρηξη σφραγίδας και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, σε αντίθεση προς όσα υποστήριζε η E.ON Energie, πρόστιμο ύψους 38 εκατομμυρίων ευρώ, που αντιστοιχούσε σε περίπου 0,14 % του κύκλου εργασιών της εταιρίας αυτής, δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως δυσανάλογο σε σχέση με την παράβαση.

- 57 Με βάση το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τον ένατο λόγο ακυρώσεως και, ως εκ τούτου, την προσφυγή της E.ON Energie στο σύνολό της.

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

Αιτήματα των διαδίκων

- 58 Η E.ON Energie ζητεί από το Δικαστήριο:

- να αναιρέσει την ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·
- επικουρικώς, να αναιρέσει την ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση καθόσον υποχρεώθηκε στην καταβολή προστίμου καθώς και δικαστικών εξόδων, και να δεχτεί τα αιτήματα που υπέβαλε πρωτοδίκως·
- έτι επικουρικότερον, να αναιρέσει την ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο και
- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

- 59 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

- να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως στο σύνολό της και
- να καταδικάσει την E.ON Energie στα δικαστικά έξοδα.

Η επανάληψη της προφορικής διαδικασίας

- 60 Η Επιτροπή, με έγγραφο της 26ης Ιουνίου 2010, ζήτησε την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας. Προς στήριξη του αιτήματός της, η Επιτροπή προβάλλει τη διαφωνία της με τη θέση που υιοθέτησε ο γενικός εισαγγελέας όσον αφορά τον έκτο λόγο αναιρέσεως και υποστηρίζει ότι ορισμένα ζητήματα που ανακύπτουν από την άποψη αυτή είναι νέα, με αποτέλεσμα την εν προκειμένω παραβίαση της αρχής της κατ' αντιμωλία συζητήσεως της υποθέσεως.
- 61 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι το Δικαστήριο δύναται, αυτεπαγγέλτως ή μετά από πρόταση του γενικού εισαγγελέα ή ακόμη και κατόπιν αιτήσεως των διαδίκων, να διατάξει την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 61 του Κανονισμού Διαδικασίας, αν εκτιμά ότι δεν έχει διαφωτιστεί επαρκώς ή ότι η υπόθεση πρέπει να κριθεί βάσει ενός επιχειρήματος επί του οποίου δεν διεξήχθη συζήτηση μεταξύ των διαδίκων (βλ. αποφάσεις της 3ης Μαρτίου 2009, C-205/06, Επιτροπή κατά Αυστρίας, Συλλογή 2009, σ. I-1301, σκέψη 13, και της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, C-262/10, Döhler Neuenkirchen, σκέψη 30).

- 62 Επιβάλλεται συναφώς η υπόμνηση ότι, δυνάμει του άρθρου 252, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, αποστολή του γενικού εισαγγελέα είναι να διατυπώνει δημοσίως, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία, αιτιολογημένες προτάσεις επί των υποθέσεων στις οποίες, σύμφωνα με τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαιτείται η έκφραση της γνώμης του. Συναφώς το Δικαστήριο δεν δεσμεύεται από τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα ούτε από την αιτιολογία βάσει της οποίας αυτός καταλήγει στις εν λόγω προτάσεις (βλ. απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 2010, C-229/09, Hogan Lovells International, Συλλογή 2010, σ. I-11335, σκέψη 26). Κατά συνέπεια, η διαφωνία διαδίκου με τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα, ανεξαρτήτως των ζητημάτων που εξετάζει στο πλαίσιο αυτών, δεν μπορεί να συνιστά αυτή καθαυτήν λόγο που δικαιολογεί την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας.
- 63 Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, εκτιμώντας ότι διαφωτίστηκε επαρκώς προκειμένου να αποφανθεί και δεδομένου ότι δεν καλείται να επιλύσει τη διαφορά με βάση επιχειρήματα που δεν αποτέλεσαν αντικείμενο συζητήσεως μεταξύ των διαδίκων, κρίνει ότι δεν συντρέχει λόγος να γίνει δεκτό το αίτημα της Επιτροπής περί επαναλήψεως της προφορικής διαδικασίας.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

- 64 Υπενθυμίζεται, προκαταρκτικώς, ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να εξακριβώνει και να εκτιμά τα πραγματικά περιστατικά και, κατ' αρχήν, να εξετάζει τα αποδεικτικά στοιχεία που έλαβε υπόψη σε σχέση με τα περιστατικά αυτά. Συγκεκριμένα, εφόσον η προσκόμιση των αποδεικτικών αυτών στοιχείων ήταν νομότυπη και τηρήθηκαν οι γενικές αρχές του δικαίου και οι διαδικαστικοί κανόνες που διέπουν τη διεξαγωγή των αποδείξεων και το βάρος αποδείξεως, το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να εκτιμά την αξία που πρέπει να προσδοθεί στα στοιχεία που του έχουν υποβληθεί. Επομένως, η ως άνω εκτίμηση δεν αποτελεί νομικό ζήτημα υποκείμενο στον έλεγχο του Δικαστηρίου, εκτός αν συντρέχει παραμόρφωση του περιεχομένου των στοιχείων αυτών (απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2009, C-535/06 P, Moser Baer India κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2009, σ. I-7051, σκέψη 32 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 65 Αντιθέτως, όταν το Γενικό Δικαστήριο έχει διαπιστώσει ή εκτιμήσει ορισμένα πραγματικά περιστατικά, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να ασκεί τον έλεγχο του, εφόσον το Γενικό Δικαστήριο τους έχει προσδώσει ορισμένο νομικό χαρακτηρισμό και έχει συναγάγει από αυτά ορισμένες έννομες συνέπειες (απόφαση της 1ης Ιουνίου 1994, C-136/92 P, Επιτροπή κατά Brazzelli Lualdi κ.λπ., Συλλογή 1994, σ. I-1981, σκέψη 49).

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως που αφορά πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά την κατανομή του βάρους αποδείξεως, καθώς και παραβίαση της αρχής του τεκμηρίου της αθωότητας και της αρχής του δικαίου της Ένωσης in dubio pro reo

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 66 Κατά την E.ON Energie, αφού αναγνώρισε, στη σκέψη 48 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι εναπόκειται στην Επιτροπή να αποδεικνύει τις παραβάσεις τις οποίες διαπιστώνει, το Γενικό Δικαστήριο αντέστρεψε το βάρος αποδείξεως, στη σκέψη 55 της αποφάσεως αυτής, κρίνοντας ότι, καθόσον η Επιτροπή προσκομίζει άμεσες αποδείξεις για συγκεκριμένο περιστατικό, απόκειται ακολούθως στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις να αποδείξουν την ανεπάρκεια των αποδείξεων αυτών. Σύμφωνα με την E.ON Energie, το Γενικό Δικαστήριο παραγνώρισε, μεταξύ άλλων, το γεγονός ότι το αποδεικτικό στοιχείο που συνίστατο στη διάρρηξη σφραγίδας η οποία είχε αναμφισβήτητα διατηρηθεί πέραν του διαστήματος φυλάξεώς της δεν αποτελεί αρκούντως ακριβές αποδεικτικό στοιχείο, και ως εκ τούτου επαρκή απόδειξη, για τη στοιχειοθέτηση παραβάσεως. Αμφισβητεί, ειδικότερα, την κατ' αναλογία εφαρμογή της αποφάσεως της 8ης Ιουλίου 1999, C-235/92 P, Montecatini κατά Επιτροπής

(Συλλογή 1999, σ. I-4539), εκτιμώντας ότι, αντιθέτως προς την έγγραφη απόδειξη, η διάρρηξη σφραγίδας δεν συνιστά άμεσο και επαρκές αποδεικτικό στοιχείο, αλλά αμφιλεγόμενο στοιχείο. Κατά τα λοιπά, οι αποδείξεις επί των οποίων στηρίχθηκε το Γενικό Δικαστήριο αποτελούσαν έμμεσες απλώς αποδείξεις.

- 67 Η E.ON Energie υποστηρίζει, επίσης, ότι η αβεβαιότητα σχετικά με την ορθή λειτουργία της σφραγίδας που χρησιμοποιήθηκε εν προκειμένω πρέπει να επιρριφθεί στην Επιτροπή, η οποία, αφενός, χρησιμοποίησε σφραγίδα της οποίας είχε παρέλθει το διάστημα φυλάξεως και, αφετέρου, δεν φρόντισε για την ασφάλεια των αποδεικτικών στοιχείων πριν από το άνοιγμα της πόρτας. Προσθέτει, με το υπόμνημα απαντήσεώς της, ότι, για τον λόγο αυτό, η επίμαχη σφραγίδα τέθηκε εσφαλμένα, διότι η ορθή θέση της προϋποθέτει την τήρηση των οδηγιών που δίνει ο κατασκευαστής με το τεχνικό δελτίο του προϊόντος. Η αδυναμία να προσκομιστούν αποδεικτικά στοιχεία, η οποία οφείλεται στη συμπεριφορά της Επιτροπής, δεν πρέπει να επιρριφθεί στην E.ON Energie. Τούτο θα ανέστρεφε, επομένως, το βάρος αποδείξεως, με αποτέλεσμα το Γενικό Δικαστήριο να έπρεπε να απαιτήσει να αποδείξει η Επιτροπή ότι η σφραγίδα είχε τοποθετηθεί ορθώς και είχε λειτουργήσει κανονικά, και όχι να απαιτήσει από την E.ON Energie να αποδείξει το αντίθετο, όπως αναφέρεται στη σκέψη 170 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Η E.ON Energie υπογραμμίζει ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι παραδεκτός, διότι η κατανομή του βάρους αποδείξεως είναι νομικό ζήτημα, και ότι, αν εξέλιπε η πλάνη περί το δίκαιο την οποία ο παρών λόγος αναιρέσεως προβάλλει, το Γενικό Δικαστήριο θα είχε ενδεχομένως καταλήξει σε διαφορετική εκτίμηση των επίμαχων στην υπό κρίση υπόθεση πραγματικών περιστατικών. Ως εκ τούτου, η E.ON Energie δεν αμφισβητεί ενώπιον του Δικαστηρίου αυτές καθαυτές τις διαπιστώσεις περί των πραγματικών περιστατικών στις οποίες προέβη το Γενικό Δικαστήριο.
- 68 Κατά την Επιτροπή, το ζήτημα αν η ίδια απέδειξε τη διάρρηξη σφραγίδας εμπίπτει στην εκτίμηση των αποδείξεων στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο, ο έλεγχος της οποίας εκ μέρους του Δικαστηρίου πρέπει να παραμένει εντός στενών ορίων. Δεδομένου ότι η E.ON Energie δεν επικαλέστηκε συναφώς παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος. Επιπλέον, στο επιχείρημα που προβάλλεται το πρώτον, και ως εκ τούτου εκπροθέσμως, με το υπόμνημα επί της αιτήσεως αναιρέσεως, ότι η επίμαχη σφραγίδα είχε τεθεί εσφαλμένα λόγω της παλαιότητάς της, δεν μπορεί να δικαιολογήσει την αντιστροφή του βάρους αποδείξεως που επιδιώκει η E.ON Energie.
- 69 Περαιτέρω, όπως επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 53 έως 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι σχετικές με τα αποδεικτικά στοιχεία προϋποθέσεις εξαρτώνται από τη φύση των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίζει η Επιτροπή για τη στοιχειοθέτηση της παραβάσεως. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, καίτοι στον τομέα των εναρμονισμένων πρακτικών στηρίζεται αποκλειστικώς σε παρατηρήσεις σχετικές με την παράλληλη συμπεριφορά των οικείων επιχειρήσεων στην αγορά και τεκμαίρει συναφώς ότι μπορεί να εξηγηθεί μόνον αν η ύπαρξη εναρμονισμένης πρακτικής μεταξύ των οικείων επιχειρήσεων αποτελεί τη μόνη εύλογη εξήγηση, αρκεί οι επιχειρήσεις αυτές, προκειμένου να απαλλαγούν, να αποδείξουν περιστάσεις οι οποίες φωτίζουν διαφορετικά τα πραγματικά περιστατικά. Αντιθέτως, δεν ισχύει το ίδιο όταν η Επιτροπή μπορεί να παραπέμψει σε στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι η παρατηρηθείσα συμπεριφορά αποτελεί προϊόν εναρμονισμένης πρακτικής, οπότε στην περίπτωση αυτή δεν αρκεί οι οικείες επιχειρήσεις να παρουσιάσουν μία εναλλακτική εξήγηση των γεγονότων που διαπίστωσε η Επιτροπή. Στην περίπτωση αυτή, οφείλουν να αμφισβητήσουν την ύπαρξη αυτών των πραγματικών περιστατικών που αποδεικνύονται βάσει των στοιχείων που προσκομίζει η Επιτροπή.
- 70 Κατά την Επιτροπή, τα ζητήματα αν τήρησε την υποχρέωσή της να αποδείξει αρχικώς με άμεσες αποδείξεις και αν η επιχείρηση προσκόμισε αποδείξεις περί του αντιθέτου εμπίπτουν αμφότερα στην εκτίμηση των αποδείξεων. Επιπλέον, λαμβανομένων υπόψη των ενδείξεων του κατασκευαστή της επίμαχης σφραγίδας, πρόκειται εν προκειμένω για μία συνήθη περίπτωση θέσεως λειτουργικής σφραγίδας, με αποτέλεσμα η E.ON Energie να υποχρεούται να προσκομίσει αποδείξεις περί του αντιθέτου προκειμένου να τεκμηριώσει όσα ισχυρίζεται περί ψευδώς θετικού αποτελέσματος. Κατά

την Επιτροπή, η E.ON Energie επιδιώκει, εκθέτοντας τις σχετικές με τα αποδεικτικά στοιχεία προϋποθέσεις, να εκτρέψει την προσοχή του Δικαστηρίου από το γεγονός ότι ουδέποτε επέτυχε να αμφισβητήσει σοβαρά τη λειτουργικότητα της επίμαχης σφραγίδας, όπως έχει περιγραφεί από τον κατασκευαστή, επιβεβαιωθεί από την πρακτική της Επιτροπής και εξακριβωθεί από τον τεχνικό πραγματογνώμονα Kt.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 71 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, όπως ορθώς επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 48 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, στον τομέα του δικαίου του ανταγωνισμού, σε περίπτωση που ερίζεται η ύπαρξη παραβάσεως, εναπόκειται στην Επιτροπή να αποδεικνύει τις παραβάσεις τις οποίες διαπιστώνει και να προσκομίζει στοιχεία που να θεμελιώνουν, επαρκώς κατά νόμο, τη συνδρομή των πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν την παράβαση (αποφάσεις της 17ης Δεκεμβρίου 1998, C-185/95 P, *Baustahlgewebe* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-8417, σκέψη 58, και της 6ης Ιανουαρίου 2004, C-2/01 P και C-3/01 P, *BAI* και Επιτροπή κατά *Bayer*, Συλλογή 2004, σ. I-23, σκέψη 62).
- 72 Επιπλέον, τυχόν αμφιβολία του δικαστή είναι υπέρ της επιχειρήσεως στην οποία απευθύνεται η απόφαση με την οποία διαπιστώνεται παράβαση (βλ., επ' αυτού, απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 1978, 27/76, *United Brands* και *United Brands* *Continental* κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 75, σκέψη 265). Πράγματι, το τεκμήριο της αθωότητας αποτελεί γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης, η οποία πλέον διακηρύσσεται στο άρθρο 48, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 73 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η αρχή του τεκμηρίου της αθωότητας εφαρμόζεται επί των διαδικασιών των σχετικών με παραβάσεις των ισχυόντων επί επιχειρήσεων κανόνων ανταγωνισμού που μπορούν να οδηγήσουν στην επιβολή προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 1999, C-199/92 P, *Hüls* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-4287, σκέψεις 149 και 150, καθώς και *Montecatini* κατά Επιτροπής, ανωτέρω, σκέψεις 175 και 176).
- 74 Ασφαλώς, όταν η Επιτροπή διαπιστώνει παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού στηριζόμενη στην υπόθεση ότι τα αποδειχθέντα γεγονότα δεν μπορούν να εξηγηθούν διαφορετικά παρά μόνον σε συνάρτηση με την ύπαρξη αντίθετης προς τον ανταγωνισμό συμπεριφοράς, ο δικαστής της Ένωσης θα ακυρώσει την επίμαχη απόφαση εφόσον οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις προβάλλουν επιχειρηματολογία που φωτίζει διαφορετικά τα αποδειχθέντα από την Επιτροπή γεγονότα και επιτρέπει έτσι να αντικατασταθεί η εξήγηση που υποστηρίζει η Επιτροπή προκειμένου να διαπιστώσει παράβαση με άλλη εύλογη εξήγηση των περιστατικών. Πράγματι, στην περίπτωση αυτή, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή απέδειξε την ύπαρξη παραβάσεως του δικαίου του ανταγωνισμού (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 28ης Μαρτίου 1984, 29/83 και 30/83, *Compagnie royale asturienne des mines* και *Rheinzink* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 1679, σκέψη 16, καθώς και της 31ης Μαρτίου 1993, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 και C-125/85 έως C-129/85, *Ahlström Osaakeyhtiö* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-1307, σκέψεις 126 και 127).
- 75 Πάντως, το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι άπαξ η Επιτροπή αποδείξει ότι επιχείρηση έχει μετάσχει σε συναντήσεις μεταξύ επιχειρήσεων που είχαν προδήλως αντίθετο στον ανταγωνισμό χαρακτήρα, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί δικαιολογημένα να κρίνει ότι εναπέκειτο στην επιχείρηση αυτή να παράσχει διαφορετική εξήγηση του περιεχομένου των συναντήσεων αυτών. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν προβαίνει σε αδικαιολόγητη αντιστροφή του βάρους της αποδείξεως ούτε προσβάλλει το τεκμήριο αθωότητας (απόφαση *Montecatini* κατά Επιτροπής, ανωτέρω, σκέψη 181).

- 76 Ομοίως, ορθώς επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι όταν η Επιτροπή στηρίζεται σε αποδεικτικά στοιχεία τα οποία είναι κατ' αρχήν επαρκή για την απόδειξη της υπάρξεως παραβάσεως, δεν αρκεί η ενδιαφερόμενη επιχείρηση απλώς να επικαλεστεί ενδεχόμενο το οποίο θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδεικτική αξία των εν λόγω στοιχείων με αποτέλεσμα να φέρει πλέον η Επιτροπή το βάρος αποδείξεως ότι το γεγονός αυτό δεν ήταν σε θέση να επηρεάσει την αποδεικτική αξία των στοιχείων. Αντιθέτως, εκτός από τις περιπτώσεις όπου η απόδειξη αυτή δεν είναι δυνατή εκ μέρους της οικείας επιχείρησης λόγω της συμπεριφοράς της ίδιας της Επιτροπής, απόκειται στην οικεία επιχείρηση να αποδείξει επαρκώς κατά νόμο, αφενός, την ύπαρξη του γεγονότος που επικαλείται και, αφετέρου, ότι το γεγονός αυτό αναιρεί την αποδεικτική αξία των στοιχείων επί των οποίων στηρίζεται η Επιτροπή.
- 77 Εν προκειμένω, η E.ON Energie προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι εφάρμοσε κατ' αναλογία τη σκέψη 181 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Montecatini κατά Commission στην περίπτωση της διαρρήξεως σφραγίδας που αποτελούσε το αντικείμενο στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση.
- 78 Στο μέτρο που η E.ON Energie αμφισβητεί τη δυνατότητα της εν λόγω κατ' αναλογία εφαρμογής, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε συναφώς σε πλάνη περί το δίκαιο, ούτε στις σκέψεις 55 επ. ούτε στη σκέψη 170 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Πράγματι, καθόσον η Επιτροπή είχε διαπιστώσει τη διάρρηξη της σφραγίδας στηριζόμενη σε δέσμη αποδείξεων, μεταξύ των οποίων το πρακτικό διαρρήξεως της σφραγίδας, το Γενικό Δικαστήριο ήταν σε θέση να εκτιμήσει ορθώς, εφαρμόζοντας κατ' αναλογία την προπαρατεθείσα απόφαση Montecatini κατά Επιτροπής, ότι απέκειτο στην E.ON Energie να προσκομίσει αποδείξεις οι οποίες αμφισβητούν τη διαπίστωση αυτή και, ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, δεν προέβη σε αδικαιολόγητη αντιστροφή του βάρους της αποδείξεως ούτε παραβίασε την αρχή του τεκμηρίου της αθωότητας.
- 79 Στον βαθμό που η E.ON Energie επιχειρεί να αντλήσει επιχειρήματα, στο πλαίσιο του πρώτου λόγου αναιρέσεως, περί παρελεύσεως του διαστήματος φυλάξεως της επίμαχης σφραγίδας, αρκεί η διαπίστωση ότι αμφισβητεί τις εκτιμήσεις πραγματικού χαρακτήρα στις οποίες προέβη το Γενικό Δικαστήριο όσον αφορά τα διάφορα προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία. Επομένως, η επιχειρηματολογία της είναι, στον βαθμό αυτό, απαράδεκτη, σύμφωνα με τη νομολογία που παρατίθεται στις σκέψεις 64 και 65 της παρούσας αποφάσεως.
- 80 Όσον αφορά το επιχείρημα περί φερόμενης αβεβαιότητας, καταλογιζόμενης στην Επιτροπή, όσον αφορά την ορθή λειτουργία της επίμαχης σφραγίδας που χρησιμοποιήθηκε συγκεκριμένα εν προκειμένω, υπενθυμίζεται, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 76 της παρούσας αποφάσεως, ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον έκρινε ότι η E.ON Energie έφερε το βάρος αποδείξεως, εκτός από την περίπτωση όπου η απόδειξη αυτή δεν ήταν δυνατή εκ μέρους της οικείας επιχείρησης λόγω της συμπεριφοράς της ίδιας της Επιτροπής. Έχοντας αποφανθεί ορθώς επί του νομικού ζητήματος, το Γενικό Δικαστήριο στη συνέχεια έκρινε, επί του πραγματικού, στηριζόμενο στα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίσθηκαν ενώπιόν του, με τις σκέψεις 57 έως 63, 99 έως 124 και 134 έως 156 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν αποδείχθηκε αβεβαιότητα καταλογιστέα στην Επιτροπή, με αποτέλεσμα η E.ON Energie να φέρει πράγματι το βάρος αποδείξεως. Στο μέτρο που η E.ON Energie αμφισβητεί αυτήν την επί του πραγματικού εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου, η επιχειρηματολογία της είναι απαράδεκτη, σύμφωνα με τη νομολογία που παρατίθεται στις σκέψεις 64 και 65 της παρούσας αποφάσεως.
- 81 Επομένως, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως που αφορά αθέτηση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως κατά την εφαρμογή των αρχών που διέπουν το βάρος αποδείξεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 82 Η E.ON Energie προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι αθέτησε την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει διότι προέβη σε εσφαλμένο νομικό χαρακτηρισμό. Φρονεί ότι, στο πλαίσιο της αντιστροφής του βάρους αποδείξεως, το Γενικό Δικαστήριο αγνόησε το κριτήριο της «αναιρέσεως» της αποδεικτικής αξίας της επίμαχης σφραγίδας το οποίο, αρχικώς, είχε το ίδιο επικαλεστεί στη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, απαιτώντας, στις σκέψεις 202 και 203 της αποφάσεως αυτής, την απόδειξη «αιτιώδους συνάφειας» μεταξύ της παρελεύσεως του διαστήματος φυλάξεως της εν λόγω σφραγίδας και της εμφανίσεως ψευδώς θετικού αποτελέσματος. Κατά την E.ON Energie, η επίμαχη αντιφατική και ανεπαρκής αιτιολογία εγείρει νομικά ζητήματα, οπότε ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι παραδεκτός.
- 83 Κατά την Επιτροπή, ο λόγος αυτός είναι απαράδεκτος διότι η E.ON Energie δεν αποβλέπει στην αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η οποία είναι σαφής, αλλά αποκλειστικώς στην εκτίμηση των αποδείξεων στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο. Σε κάθε περίπτωση, ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 84 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι παραδεκτός. Συγκεκριμένα, στο μέτρο που η E.ON Energie προσάπτει φερόμενη αντίφαση μεταξύ του κανόνα δικαίου που μνημονεύεται στη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και της εφαρμογής του στη σκέψη 202 αυτής, αμφισβητώντας με τον τρόπο αυτό τη συνοχή του συλλογισμού που ακολούθησε το Γενικό Δικαστήριο κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης όσον αφορά το βάρος αποδείξεως, εγείρει νομικό ζήτημα σχετικό με την εφαρμογή του δικαίου αυτού από το Γενικό Δικαστήριο (απόφαση της 26ης Απριλίου 2007, C-412/05 P, Alcon κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2007, σ. I-3569, σκέψη 89).
- 85 Όσον αφορά το βάσιμο του υπό εξέταση λόγου, αρκεί η παρατήρηση, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 37 των προτάσεών του, ότι, όταν το Γενικό Δικαστήριο θέτει την αρχή, στη σκέψη 56 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η περίπτωση την οποία προβάλλει η E.ON Energie πρέπει να αναιρεί την αποδεικτική αξία των στοιχείων επί των οποίων στηρίζεται η ανάλυση της Επιτροπής, αυτό προϋποθέτει, προφανώς, αιτιώδη συνάφεια μεταξύ των δύο.
- 86 Πράγματι, η περίπτωση την οποία επικαλείται η E.ON Energie ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η οποία αφορά την παρέλευση του διαστήματος φυλάξεως της επίμαχης σφραγίδας, δεν μπορεί να αναιρέσει την αποδεικτική αξία των ενδείξεων «VOID» που διακρίνονται επί της σφραγίδας αυτής παρά μόνο αν αποδειχθεί ότι υπάρχει σχέση αιτίου-αιτιατού μεταξύ της ενδεχόμενης λήξεως της εν λόγω σφραγίδας και της εμφανίσεως των ενδείξεων αυτών. Συνεπώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, αναζητώντας την ύπαρξη τέτοιου είδους σχέσεως στις σκέψεις 202 και 203 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν εφάρμοσε νομικό κριτήριο διαφορετικό από το μνημονευόμενο στη σκέψη 56 της αποφάσεως αυτής.
- 87 Συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως ο οποίος αφορά παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων, παραβίαση των αρχών του κράτους δικαίου και του δικαιώματος χρηστής διοικήσεως, καθώς και τον αντίθετο προς τους κανόνες της λογικής και εσφαλμένο χαρακτήρα της αιτιολογίας όσον αφορά την εκτίμηση της κανονικής θέσεως της επίμαχης σφραγίδας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 88 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η E.ON Energie αμφισβητεί, από πολλές απόψεις, την εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με την κανονική θέση της επίμαχης σφραγίδας, όπως περιέχεται στις σκέψεις 102 έως 115 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 89 Όσον αφορά, πρώτον, την παραμόρφωση των αποδείξεων, η E.ON Energie τονίζει ότι η ακεραιότητα μίας σφραγίδας περιλαμβάνει τόσο μία εσωτερική όσο και μία εξωτερική πτυχή και ότι μόνο η εξωτερική πτυχή της μπορεί να αποδειχθεί με βάση το πρακτικό περί της κανονικής θέσεως της σφραγίδας. Το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε, ως εκ τούτου, να λάβει υπόψη την εσωτερική ακεραιότητα της σφραγίδας αυτής, η οποία δεν μπορούσε να καταστεί εμφανής εξωτερικά κατά το σύντομο χρονικό διάστημα μεταξύ της θέσεώς της και του χρόνου κατά τον οποίο η ομάδα των ελεγκτών εγκατέλειψε τον χώρο. Αγνοώντας το στοιχείο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο παρέβλεψε, κατά συνέπεια, τις αρχές του κράτους δικαίου, καθώς και το δικαίωμα χρηστής διοικήσεως, καθόσον η κανονικότητα της ενέργειας της Επιτροπής δεν ήταν δυνατόν να εκτιμηθεί διά γυμνού οφθαλμού.
- 90 Εξάλλου, το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε παραμόρφωση του αποδεικτικού στοιχείου που συνίσταται στο πρακτικό θέσεως της επίμαχης σφραγίδας αποδίδοντάς του περιεχόμενο το οποίο δεν διαθέτει, υποθέτοντας, στη σκέψη 104 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι αποτελεί επαρκή απόδειξη της υπάρξεως κανονικής θέσεως της σφραγίδας αυτής. Περαιτέρω, κρίνοντας, στη σκέψη 115 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η σφραγίδα «εφάρμοζε, επομένως, σταθερά στην πόρτα του χώρου G.505 και στο πλαίσιο αυτής και ήταν άθιχτη, υπό την έννοια ότι δεν ήταν εμφανείς οι ενδείξεις “VOID” όταν η ομάδα ελεγκτών απομακρύνθηκε από τους χώρους της προσφεύγουσας», το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε κριτήρια προσδιοριστικά στερούμενα λυσιτέλειας όσον αφορά την εσωτερική ικανότητα της επίμαχης σφραγίδας προς πλήρωση της λειτουργίας της. Με τον τρόπο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο παρέβη τους κανόνες της λογικής.
- 91 Δεύτερον, η E.ON Energie προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι βάσισε την ανάλυσή του στις δηλώσεις των ελεγκτών της Επιτροπής και της Bundeskartellamt σχετικά με τη θέση της σφραγίδας. Οι δηλώσεις αυτές είναι αλυσιτελείς στο μέτρο που οι εν λόγω ελεγκτές δεν ήταν σε θέση να εκτιμήσουν την εσωτερική ακεραιότητα της επίμαχης σφραγίδας.
- 92 Τρίτον, η E.ON Energie δηλώνει ότι δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει γνώση της ιδιαίτερης ευαισθησίας της ταινίας ασφαλείας ούτε, εξαιτίας αυτού του γεγονότος, να εξακριβώσει τις συγκεκριμένες ιδιότητές της. Στο πλαίσιο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε σφάλμα αιτιολογήσεως διότι επισήμανε, στη σκέψη 105 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αναφερόμενο στην αιτιολογική σκέψη 51 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι η E.ON Energie θεωρείτο ότι «είχε πλήρη γνώση της σημασίας των εν λόγω στοιχείων», ήτοι των ενδείξεων «VOID». Κατά την E.ON Energie, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι το κρυφό ελάττωμα, ή η προηγούμενη βλάβη, της επίμαχης σφραγίδας μπορούσε να εμφανιστεί μόνο αργότερα ή ότι, λόγω άγνοιας ως προς τη λειτουργία της σφραγίδας αυτής, ουδείς πρόσεξε επαρκώς την εξωτερική ακεραιότητά της.
- 93 Η Επιτροπή εκτιμά ότι, με τον τρίτο αναιρέσεως, η E.ON Energie επιχειρεί, στην πραγματικότητα, να θέσει υπό αμφισβήτηση τις πραγματικές διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου οπότε ο λόγος αυτός είναι απαράδεκτος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 94 Όσον αφορά τις αιτιάσεις σχετικά με την παραμόρφωση αποδεικτικών στοιχείων, επιβάλλεται, όπως επισημαίνει ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 50 των προτάσεων του, να γίνει διάκριση μεταξύ του τμήματος εκείνου της εκτιμήσεως του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με την ακεραιότητα της επίμαχης σφραγίδας και εκείνου σχετικά με την αξία του πρακτικού θέσεως της σφραγίδας.
- 95 Στο μέτρο που η E.ON Energie αμφισβητεί την εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με την ακεραιότητα της επίμαχης σφραγίδας, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι προβάλλει τον δικό της ορισμό σχετικά με τη μη αλλοίωση της σφραγίδας, με βάση τον οποίο ζητεί από το Δικαστήριο να ελέγξει την εκτίμηση των αποδείξεων στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο.
- 96 Πάντως, το ζήτημα αν η επίμαχη σφραγίδα μπορούσε να θεωρηθεί αλλοιωμένη δεν αποτελεί ζήτημα παραμορφώσεως των αποδεικτικών στοιχείων, αλλά ζήτημα πραγματικό. Επομένως, η E.ON Energie αμφισβητεί, στην πραγματικότητα, την επί του πραγματικού εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με το άθικτο της επίμαχης σφραγίδας βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που του υποβλήθηκαν. Συνεπώς, σύμφωνα με την υπομνησθείσα στη σκέψη 64 της παρούσας αποφάσεως νομολογία, οι αιτιάσεις αυτές είναι απαράδεκτες στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως.
- 97 Εξάλλου, η E.ON Energie δεν επεξηγεί με ποιον τρόπο το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε τις αρχές του κράτους δικαίου και της χρηστής διοικήσεως, εκ της εκτιμήσεώς του επί του πραγματικού. Ως εκ τούτου, πρέπει ομοίως να απορριφθούν τα εν λόγω επιχειρήματα.
- 98 Όσον αφορά τη φερόμενη παραμόρφωση του πρακτικού θέσεως της επίμαχης σφραγίδας, επισημαίνεται, όπως έπραξε και ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 56 των προτάσεων του, ότι το εν λόγω αποδεικτικό στοιχείο τεκμηριώνει, έως αποδείξεως του εναντίου, την κανονική θέση της σφραγίδας αυτής, όπως και το ότι η σφραγίδα αυτή εφάρμοζε στην πόρτα του χώρου G.505, περιστάσεις διαπιστωθείσες από τους εκπροσώπους της Επιτροπής και της Bundeskartellamt, το βράδυ της 29ης Μαΐου 2006. Επομένως, η συναφώς προβληθείσα από την E.ON επιχειρηματολογία δεν αποδεικνύει οποιαδήποτε ανακρίβεια της κατανόησεως του εν λόγω πρακτικού εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου και δεν αναφέρει οποιοδήποτε στοιχείο δυνάμενο να αποδείξει ότι το πρακτικό περιλάμβανε ανακριβείς διαπιστώσεις ή δηλώσεις.
- 99 Συνεπώς, οι αιτιάσεις περί παραμορφώσεως του πρακτικού θέσεως της επίμαχης σφραγίδας πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμες.
- 100 Όσον αφορά τα όσα προσάπτει η E.ON Energie στο Γενικό Δικαστήριο αμφισβητώντας το βάσιμο των δηλώσεων των ελεγκτών, διότι οι ελεγκτές αυτοί υποστηρίζεται ότι δεν ήταν σε θέση να εκτιμήσουν την εσωτερική λειτουργία της εν λόγω σφραγίδας, υπενθυμίζεται, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 95 της παρούσας αποφάσεως, ότι με τον τρόπο αυτό η E.ON Energie επιχειρεί να υιοθετήσει τον δικό της ορισμό σχετικά με τη μη αλλοίωση της σφραγίδας. Πάντως, όπως έκρινε το Δικαστήριο στη σκέψη 96 της παρούσας αποφάσεως, το ζήτημα αν η επίμαχη σφραγίδα μπορούσε να θεωρηθεί αλλοιωμένη αποτελεί ζήτημα πραγματικό, εμπίπτον στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου.
- 101 Εξάλλου, σύμφωνα με την υπομνησθείσα στη σκέψη 64 της παρούσας αποφάσεως νομολογία, το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να εκτιμά την αξία που πρέπει να αποδίδεται στα στοιχεία που του έχουν υποβληθεί, εφόσον η προσκόμιση των αποδείξεων που δέχθηκε ήταν νομότυπη και τηρήθηκαν οι γενικές αρχές του δικαίου και οι διαδικαστικοί κανόνες που διέπουν το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή των αποδείξεων (βλ. επίσης, επ' αυτού, απόφαση της 10ης Μαΐου 2007, C-328/05 P, SGL Carbon κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-3921, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Επομένως, με την επιχειρηματολογία της σχετικά με το βάσιμο των δηλώσεων των

ελεγκτών, η E.ON Energie επιχειρεί να αμφισβητήσει την αξία που απέδωσε το Γενικό Δικαστήριο σε αυτά τα αποδεικτικά στοιχεία. Κατά συνέπεια, η επιχειρηματολογία αυτή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

102 Τέλος, το προβαλλόμενο από την E.ON Energie επιχείρημα σχετικά με τη φερόμενη εσφαλμένη αιτιολόγηση είναι αλυσιτελές, διότι αφορά επάλληλη αιτιολογία στο πλαίσιο του σκεπτικού του Γενικού Δικαστηρίου. Πράγματι, η διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου, στη σκέψη 105 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η E.ON Energie «είχε πλήρη γνώση της σημασίας» των ενδείξεων «VOID», αντικείμενο του επιχειρήματος αυτού, εντάσσεται σε σκεπτικό στηριζόμενο στην απουσία αντιρρήσεων εκ μέρους της E.ON Energie όσον αφορά την επίθεση της επίμαχης σφραγίδας προ της εμφανίσεως αυτών των ενδείξεων, σκεπτικό το οποίο απλώς επιβεβαιώνει τις διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου βάσει άλλων αποδεικτικών στοιχείων.

103 Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του τέταρτου λόγου αναιρέσεως που αφορά τον αντίθετο προς τους κανόνες της λογικής χαρακτήρα της αιτιολογίας όσον αφορά την εκτίμηση του επιχειρήματος σχετικά με την παρέλευση του ανώτατου επιτρεπόμενου διαστήματος φυλάξεως της επίμαχης σφραγίδας

Επιχειρήματα των διαδίκων

104 Η E.ON Energie προβάλλει έλλειψη αιτιολογίας, συναρτώμενη με φερόμενη παράβαση των κανόνων της λογικής. Κατά την άποψή της, στη σκέψη 203 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο αντλεί από τη διαπίστωση της καλής λειτουργίας των σφραγίδων που χρησιμοποιήθηκαν κατά τις άλλες θέσεις σφραγίδων στο κτίριο της E.ON Energie τη λογικώς ανεξήγητη διαπίστωση ότι η επίμαχη σφραγίδα όφειλε, και αυτή, να λειτουργεί ορθώς. Όμως, το χαρακτηριστικό της μαζικής παραγωγής είναι ακριβώς ότι ένα συγκεκριμένο ελάττωμα προκαλεί προβλήματα σε μεμονωμένα μόνο προϊόντα. Η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι όλες οι σφραγίδες της ίδιας παρτίδας δεν παρουσίαζαν ελαττώματα. Εξάλλου δεν αμφισβητήθηκε, εν προκειμένω, ότι οι υπόλοιπες σφραγίδες δεν τέθηκαν σε πόρτες αποτελούμενες από ηχομονωτικά φύλλα και από πλαίσιο ανοδιωμένου αλουμινίου, αλλά σε τρεις ντουλάπες αρχειοθετήσεως. Η E.ON Energie διευκρινίζει ότι αμφισβητεί την εγγενή λογική των διαπιστώσεων του Γενικού Δικαστηρίου και όχι τις πραγματικές εκτιμήσεις στις οποίες αυτό προέβη.

105 Κατά την Επιτροπή, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος διότι η E.ON Energie απλώς αμφισβητεί τις διαπιστώσεις επί του πραγματικού στις οποίες προέβη το Γενικό Δικαστήριο ενώ, σε κάθε περίπτωση, ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

106 Στον βαθμό που το Γενικό Δικαστήριο στηρίζεται, στη σκέψη 203 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στο γεγονός ότι όλες οι επίμαχες σφραγίδες προέρχονται από την ίδια παρτίδα, πρόκειται για διαπίστωση επί του πραγματικού την οποία η E.ON Energie δεν μπορεί να αμφισβητήσει ενώπιον του Δικαστηρίου καθόσον δεν τίθεται ζήτημα παραμορφώσεως των πραγματικών περιστατικών, σύμφωνα με την υπομνησθείσα νομολογία στις σκέψεις 64 και 65 της παρούσας αποφάσεως.

107 Όσον αφορά την επιχειρηματολογία κατά την οποία η E.ON Energie στηρίζεται στις φερόμενες διαφορές μεταξύ των υποστρωμάτων επί των οποίων τέθηκαν οι επίμαχες σφραγίδες, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η αναιρεσιβόληση δεν αμφισβητεί τη σαφή δήλωση, στη σκέψη 122 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, σύμφωνα με τις ενδείξεις του κατασκευαστή, οι οποίες επιβεβαιώθηκαν από τις δοκιμές του εμπειρογνώμονα της Επιτροπής, το είδος της χρησιμοποιηθείσας σφραγίδας «μπορεί πρακτικώς να χρησιμοποιηθεί σε όλα τα υποστρώματα». Υπό τις συνθήκες αυτές,

η εν λόγω επιχειρηματολογία είναι αλυσιτελής καθόσον παραλείπει μία βασική παράμετρο η οποία στηρίζει την αιτιολογία του Γενικού Δικαστηρίου και δεν μπορεί επομένως να αμφισβητήσει την αιτιολογία αυτή.

- 108 Τέλος, πρέπει να προστεθεί ότι ορθώς η Επιτροπή παρατηρεί ότι, αν ήταν δυνατό επιχείρηση να αμφισβητεί την αποδεικτική αξία σφραγίδας επικαλούμενη απλώς το ενδεχόμενο ελαττώματός της, η Επιτροπή ουδέποτε θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει σφραγίδες. Επομένως, η επιχειρηματολογία αυτή, η οποία δεν τεκμηριώνεται από στοιχεία ικανά να αποδείξουν ελάττωμα που επηρέασε την επίμαχη σφραγίδα, δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως ο οποίος αφορά πλημμέλειες κατά τη διεξαγωγή των αποδείξεων, παραβίαση της αρχής in dubio pro reo και φερόμενες αντιφάσεις όσον αφορά την εκτίμηση της καταστάσεως της επίμαχης σφραγίδας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 109 Η E.ON Energie προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρέβη τους κανόνες περί νομότυπης διεξαγωγής αποδείξεων και τους κανόνες της λογικής, όπως επίσης και ότι παραβίασε την αρχή in dubio pro reo. Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 146 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο απορρίπτοντας ως αλυσιτελές το επιχείρημα σχετικά με την κατάσταση των ενδείξεων «VOID» επί του πλαισίου της πόρτας. Με τον τρόπο αυτό, υπέπεσε σε αντιφάσεις έναντι των δικών του διαπιστώσεων, όπως και έναντι της μη αμφισβητηθείσας εκθέσεως της Επιτροπής. Κατά την E.ON Energie, από την έκθεση της Επιτροπής προκύπτει, συγκεκριμένα, ότι κάθε επανατοποθέτηση της σφραγίδας προκαλεί ζημία των γραμμάτων, με αποτέλεσμα οι άθικτες ενδείξεις «VOID» να αποδεικνύουν ότι μπορεί να αποκλειστεί η αποκόλληση μετά την επανατοποθέτηση της σφραγίδας. Εφόσον ένα ψευδώς θετικό αποτέλεσμα επί του μέρους της επίμαχης σφραγίδας που εφάρμοζε στο πλαίσιο της πόρτας δεν μπορεί να αποκλειστεί, επιβάλλεται, in dubio pro reo, να θεωρηθεί ότι το ίδιο μπορεί να ισχύει όσον αφορά το μέρος της σφραγίδας το οποίο εφάρμοζε στο φύλλο της πόρτας, γεγονός που μπορεί με τη σειρά του να αντικρούσει τη διαπίστωση ότι η εμφάνιση των ενδείξεων «VOID» επί της επίμαχης σφραγίδας ή, έστω, επί μέρους αυτής σημαίνει, σε κάθε περίπτωση, ότι η εν λόγω σφραγίδα είχε διαρραγεί και ότι το αυτοκόλλητο είχε μετακινηθεί.
- 110 Περαιτέρω, κατά παράβαση των κανόνων περί νομότυπης διεξαγωγής των αποδείξεων το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να διατάξει προς τούτο τη διεξαγωγή αποδείξεων. Η E.ON Energie υπογραμμίζει συναφώς ότι το ζήτημα αν συγκεκριμένη απόδειξη διεξήχθη νομότυπα και τηρώντας τις σχετικές εφαρμοστέες αρχές, συμπεριλαμβανομένης της αρχής in dubio pro reo, αποτελεί νομικό ζήτημα.
- 111 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα αυτά και εκτιμά, ειδικότερα, ότι η E.ON Energie επιχειρεί εκ νέου να αμφισβητήσει τις πραγματικές διαπιστώσεις. Επομένως, ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 112 Επιβάλλεται προκαταρκτικώς η υπόμνηση ότι αίτηση αναιρέσεως είναι απαράδεκτη στον βαθμό που, χωρίς να περιλαμβάνει καν μια επιχειρηματολογία σκοπούσα ειδικώς στη διαπίστωση της νομικής πλάνης την οποία ενδεχομένως πάσχει η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, περιορίζεται στην επανάληψη των λόγων ακυρώσεως και των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν ήδη ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, περιλαμβανομένων και εκείνων που στηρίζονταν σε περιστατικά τα οποία ρητώς απορρίφθηκαν από το δικαστήριο αυτό. Συγκεκριμένα, μια τέτοια αίτηση αναιρέσεως συνιστά στην πραγματικότητα αίτηση απλής επανεξετάσεως της προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η οποία δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου όταν κρίνει κατ' αναίρεση (βλ.

απόφαση της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψη 51 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 113 Αντιθέτως, αν ο αναιρεσείων αμφισβητεί την ερμηνεία ή την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης από το Γενικό Δικαστήριο, τα νομικά ζητήματα που εξετάστηκαν πρωτοδίκως μπορούν να αποτελέσουν εκ νέου αντικείμενο συζητήσεως κατά την αναιρετική διαδικασία. Πράγματι, αν ο αναιρεσείων δεν μπορούσε να στηρίξει την αναίρεσή του σε λόγους και επιχειρήματα που προέβαλε ήδη ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η αναιρετική διαδικασία θα έχανε εν μέρει τη σημασία της (απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 2007, C-229/05 P, PKK και KNK κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2007, σ. I-439, σκέψη 32 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 114 Εν προκειμένω, καίτοι η E.ON Energie επικαλείται παραβίαση της αρχής *in dubio pro reo*, όπως επίσης και φερόμενη αντιφατική αιτιολογία, οι μόνες επεξηγήσεις που παρέχει προς στήριξη των αιτιάσεων αυτών συνίστανται, στην πραγματικότητα, στην αμφισβήτηση των πραγματικών διαπιστώσεων στις οποίες προέβη το Γενικό Δικαστήριο βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που του υποβλήθηκαν. Έτσι, δεν επεξηγεί τις πλάνες περί το δίκαιο από τις οποίες πάσχει η εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου και δεν αμφισβητεί την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο.
- 115 Όσον αφορά τη διεξαγωγή αποδείξεων την οποία το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να διατάξει, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να κρίνει την ενδεχόμενη ανάγκη να συμπληρώσει τα πληροφοριακά στοιχεία που διαθέτει στις υποθέσεις των οποίων έχει επιληφθεί. Ο αποδεικτικός χαρακτήρας των στοιχείων αυτών εμπίπτει στην κυριαρχική εκτίμησή του περί των πραγματικών περιστατικών, η οποία, κατά επίσης πάγια νομολογία, εκφεύγει του ελέγχου του Δικαστηρίου όταν κρίνει κατ' αναίρεση, εκτός αν οι διάδικοι προβάλλουν παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών ή των αποδεικτικών στοιχείων (βλ. αποφάσεις της 4ης Μαρτίου 1999, C-119/97 P, Ufex κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-1341, σκέψη 66, καθώς και της 10ης Ιουλίου 2001, C-315/99 P, Ismeri Europa κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 2001, σ. I-5281, σκέψη 19).
- 116 Από κανένα σημείο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως δεν προκύπτει ότι τούτο ισχύει εν προκειμένω. Συγκεκριμένα, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 84 των προτάσεών του, το συμπέρασμα του Γενικού Δικαστηρίου, στη σκέψη 146 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επίμαχη σφραγίδα είχε αφαιρεθεί από την πόρτα του χώρου G.505 κατά το βράδυ της 29ης προς την 30ή Μαΐου 2006, ήταν επαρκώς τεκμηριωμένο κατά νόμο βάσει της εξετάσεως, στις σκέψεις 136 έως 145 της αποφάσεως αυτής, των αποδεικτικών στοιχείων που είχε στη διάθεσή του.
- 117 Συνεπώς, δεν είναι δυνατό να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν δέχθηκε το αίτημα της E.ON Energie περί διαταγής διεξαγωγής συμπληρωματικών αποδείξεων.
- 118 Κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως.

Επί του έκτου λόγου αναιρέσεως που αφορά πλάνη περί το δίκαιο και, ειδικότερα, παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως και του ποσού του προστίμου

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 119 Η E.ON Energie υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, και συγκεκριμένα ότι παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας μη λαμβάνοντας υπόψη κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως και του ύψους του προστίμου, διότι η Επιτροπή δεν προσκόμισε κάποιο στοιχείο από το οποίο να αποδεικνύεται ότι η πόρτα του χώρου G.505 είχε πράγματι ανοιχθεί ή ότι είχαν αφαιρεθεί έγγραφα. Κατά την άποψή της, τα στοιχεία αυτά έχουν καθοριστική σημασία, καθόσον σκοπός της θέσεως σφραγίδας, όπως εκτίθεται με τη σκέψη 291 της

αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, είναι να αποτραπεί κάθε επέμβαση σε έγγραφα που φυλάσσονται στον σφραγισθέντα χώρο. Προσθέτει ότι το Γενικό Δικαστήριο, κατά την άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας του, θα έπρεπε να περιορίσει αναλόγως το ποσό του προστίμου. Επιπλέον, η E.ON Energie εκτιμά ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά τους κανόνες περί διεξαγωγής αποδείξεων μη διατάσσοντας τη διεξαγωγή αποδείξεων σχετικά με το άνοιγμα της πόρτας.

- 120 Η E.ON Energie υποστηρίζει, επίσης, ότι η χρήση εκ μέρους της Επιτροπής σφραγίδων των οποίων το διάστημα φυλάξεως είχε παρέλθει προκαλούσε αβεβαιότητα την οποία το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να λάβει υπόψη κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου. Επικαλείται συναφώς, κατ' αναλογία, την απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1975, 40/73 έως 48/73, 50/73, 54/73 έως 56/73, 111/73, 113/73 και 114/73, *Suiker Unie* κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1975, σ. 507), με την οποία το Δικαστήριο έκρινε κατ' ουσία ότι παράβαση απορρέουσα από ορισμένη πρακτική δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου όταν δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να δοθεί η εντύπωση από το περιεχόμενο ανακοινώσεως της Επιτροπής ότι η πρακτική αυτή θα μπορούσε να γίνει δεκτή ως συμβατή με το δίκαιο της Ένωσης.
- 121 Έτσι, το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να λάβει υπόψη την ελαφρυντική κατάσταση ότι η ίδια η Επιτροπή είχε δημιουργήσει ασάφειες ως προς την κατάσταση της επίμαχης σφραγίδας, η οποία μπορούσε να οδηγήσει σε σφάλματα και ήταν αδύνατο να αποσαφηνιστεί *a posteriori*. Απόκειται, όμως, στο Δικαστήριο, κατά τον έλεγχο του όταν αποφαινεται κατ' αναίρεση, να εντοπίσει και να συνεκτιμήσει όλους τους κρίσιμους παράγοντες για την εκτίμηση της σοβαρότητας δεδομένης συμπεριφοράς.
- 122 Η Επιτροπή αμφισβητεί το σύνολο των εν λόγω επιχειρημάτων και καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει τον έκτο λόγο αναιρέσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 123 Επιβάλλεται, προκαταρκτικώς, η υπόμνηση ότι, σύμφωνα με το άρθρο 261 ΣΛΕΕ και το άρθρο 31 του κανονισμού 1/2003, το Γενικό Δικαστήριο διαθέτει πλήρη δικαιοδοσία όσον αφορά τα επιβαλλόμενα από την Επιτροπή πρόστιμα.
- 124 Το Γενικό Δικαστήριο έχει, επομένως, την εξουσία, πέραν του απλού ελέγχου νομιμότητας των προστίμων αυτών, να υποκαθιστά την Επιτροπή προβαίνοντας στη δική του εκτίμηση και, κατ' επέκταση, να καταργεί, να μειώνει ή να επαυξάνει το πρόστιμο ή τη χρηματική ποινή που επιβλήθηκαν (απόφαση της 8ης Φεβρουαρίου 2007, C-3/06 P, *Groupe Danone* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-1331, σκέψη 61 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 125 Αντιθέτως, δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο, όταν αποφαινεται επί νομικών ζητημάτων κατ' αναίρεση, να υποκαθιστά για λόγους επιείκειας το Γενικό Δικαστήριο αποφαινόμενο, στο πλαίσιο ασκήσεως της πλήρους δικαιοδοσίας του, επί του ύψους των προστίμων που επιβάλλονται σε επιχειρήσεις λόγω παραβάσεως κανόνων του δικαίου της Ένωσης (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 6ης Απριλίου 1995, C-310/93 P, *BPB Industries* και *British Gypsum* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. I-865, σκέψη 34, καθώς και της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-248/98 P, *KNP BT* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-9641, σκέψη 54).
- 126 Έτσι, μόνο στο μέτρο που το Δικαστήριο κρίνει ότι η αυστηρότητα της κυρώσεως είναι όχι απλώς μη ενδεδειγμένη, αλλά και υπερβολική, σε σημείο που να είναι δυσανάλογη, μπορεί να διαπιστωθεί πλάνη περί το δίκαιο εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου λόγω του μη ενδεδειγμένου ύψους του προστίμου.

- 127 Όσον αφορά τις αιτιάσεις της E.ON Energie σχετικά με τον φερόμενο δυσανάλογο χαρακτήρα του εν προκειμένω επιβληθέντος προστίμου, το Γενικό Δικαστήριο παρέθεσε, στη σκέψη 294 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τρεις λόγους επεξηγηματικούς της αποφάσεώς του σχετικά με τον καθορισμό του ύψους του προστίμου στο ποσό των 38 εκατομμυρίων ευρώ λαμβάνοντας υπόψη, πρώτον, τον ιδιαιτέρως σοβαρό χαρακτήρα της διαρρήξεως σφραγίδας, δεύτερον, το μέγεθος της E.ON Energie και, τρίτον, την αναγκαιότητα διασφάλισης επαρκώς αποτρεπτικού αποτελέσματος του προστίμου.
- 128 Όσον αφορά τον πρώτο από τους λόγους αυτούς, επισημαίνεται ότι, όπως υπενθύμισε η Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς εξήγησε, στις σκέψεις 85 και 218 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν ενδιαφέρει, όσον αφορά το γεγονός της διαρρήξεως της σφραγίδας, αν πράγματι κάποιος εισχώρησε ή όχι στον σφραγισθέντα χώρο. Πράγματι, σκοπός των άρθρων 20, παράγραφος 2, στοιχείο δ', και 23, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 1/2003 είναι να προστατεύονται οι έλεγχοι από την απειλή που απορρέει από μόνο το γεγονός της διαρρήξεως σφραγίδας, επιτρέποντας με τον τρόπο αυτό αμφιβολίες ως προς την ακεραιότητα των αποδεικτικών στοιχείων εντός του σφραγισθέντος χώρου.
- 129 Με βάση τα ανωτέρω, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε οποιαδήποτε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στη σκέψη 294 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι παράβαση συνιστάμενη σε διάρρηξη σφραγίδας είναι ιδιαιτέρως σοβαρή ως εκ της ίδιας της φύσεώς της και ότι πρέπει για τον λόγο αυτό να απορριφθούν τα επιχειρήματα της E.ON Energie ότι το φερόμενο μη άνοιγμα της πόρτας του χώρου G.505 το βράδυ της 29ης προς την 30ή Μαΐου 2006 θα μπορούσε να μεταβάλει την εκτίμηση αυτή.
- 130 Όσον αφορά τον δεύτερο από τους λόγους αυτούς, σχετικά με το μέγεθος της E.ON Energie, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, προκειμένου να εκτιμήσει το ανάλογο του προστίμου σε σχέση με το μέγεθός της, στη σκέψη 296 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το γεγονός ότι το επιβληθέν στην επιχείρηση αυτή πρόστιμο των 38 εκατομμυρίων ευρώ αντιπροσωπεύει το 0,14 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της. Συναφώς αρκεί η παρατήρηση ότι το ποσοστό αυτό, το οποίο έχει ήδη αναφερθεί στην αιτιολογική σκέψη 113 της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεν αμφισβητήθηκε από την E.ON Energie ούτε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ούτε ενώπιον του Δικαστηρίου και ότι πρόκειται επομένως για δεδομένο που προβάλλεται στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως.
- 131 Υπό τις περιστάσεις αυτές, διαπιστώνεται ότι η E.ON Energie δεν διατύπωσε κανένα επιχειρήμα ικανό να αποδείξει ότι το γεγονός ότι η επιβεβαίωση εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου του καθορισμού του προστίμου σε αυτό το ύψος ήταν δυσανάλογη σε σχέση με το μέγεθος αυτής καθαυτήν της επιχείρησεως.
- 132 Ομοίως, όσον αφορά τον τρίτο λόγο σχετικά με την αναγκαιότητα διασφάλισης επαρκώς αποτρεπτικού αποτελέσματος του προστίμου, υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, σε περίπτωση διαπιστώσεως παραβάσεως των ουσιαστικών κανόνων των άρθρων 81 ΕΚ και 82 ΕΚ, η Επιτροπή δύναται να επιβάλει πρόστιμο έως 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών της οικείας επιχείρησεως κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος. Συνεπώς, επιχείρηση η οποία παρεμποδίζει τη διενέργεια ελέγχου εκ μέρους της Επιτροπής, διαρρηγνύοντας τις σφραγίδες που έθεσε η Επιτροπή για να διατηρήσει ακέραια τα έγγραφα κατά το απαιτούμενο για τον έλεγχο διάστημα, θα μπορούσε, εξαφανίζοντας τις συλλεγείσες από την Επιτροπή αποδείξεις, να αποφύγει μία τέτοια κύρωση, οπότε πρέπει να αποτραπεί από τέτοιου είδους ενέργειες διά του ύψους του προστίμου που επιβάλλεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003. Συνεπώς, μόλις διαπιστωθεί η διάρρηξη σφραγίδας, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι η επιχείρηση προέβη σε τέτοιου είδους ενέργειες.

- 133 Έτσι, δεδομένου του προστίμου που δύναται να επιβληθεί στην E.ON Energie, κατ' εφαρμογή του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 σε περίπτωση αποδείξεως των πρακτικών που ακολουθήθηκαν, το πρόστιμο των 38 εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο καθορίστηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση, επιβεβαιώθηκε από το Γενικό Δικαστήριο στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και ανέρχεται σε 0,14 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της, δεν μπορεί να θεωρηθεί υπερβολικό έναντι της αναγκαιότητας για διασφάλιση του αποτρεπτικού αποτελέσματός του. Επιβάλλεται να προστεθεί, εν πάση περιπτώσει, ότι, μνημονεύοντας στη σκέψη 294 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως τους τρεις λόγους που αναφέρθηκαν ανωτέρω στη σκέψη 127 της παρούσας αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο αιτιολόγησε επαρκώς κατά νόμο την απόφασή του, την οποία έλαβε κατά την άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας του, όσον αφορά το ανάλογο της επιβληθείσας κυρώσεως.
- 134 Κατόπιν των ανωτέρω, επιβάλλεται να απορριφθούν στο σύνολό τους τα επιχειρήματα της E.ON Energie σχετικά με τη φερόμενη παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως και του ύψους του προστίμου.
- 135 Όσον αφορά τα επιχειρήματα της E.ON Energie σχετικά με τη διεξαγωγή αποδείξεως, στο μέτρο που η E.ON Energie υποστηρίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να διατάξει τη διεξαγωγή αποδείξεων ώστε να αποδειχθεί αν, και εφόσον απαιτείται με ποιον τρόπο, ανοίχθηκε η πόρτα του χώρου G.505 το βράδυ της 29ης προς την 30ή Μαΐου 2006, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία που μνημονεύθηκε στη σκέψη 115 της παρούσας αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να κρίνει την ενδεχόμενη ανάγκη να συμπληρώσει τα πληροφοριακά στοιχεία που διαθέτει στις υποθέσεις των οποίων έχει επιληφθεί. Συνεπώς, δεν είναι δυνατό να του προσαφθεί, στο πλαίσιο του έκτου λόγου αναιρέσεως, ότι αποφάσισε, ειδικότερα στις σκέψεις 84 έως 86 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, να μη συμπληρώσει τα στοιχεία αυτά, και ειδικότερα να μην εξετάσει τους κατόχους των κλειδιών ως μάρτυρες, ιδίως καθόσον τα πρόσωπα αυτά είχαν ήδη συντάξει ένορκες βεβαιώσεις κατά το στάδιο της διοικητικής διαδικασίας.
- 136 Όσον αφορά την αιτίαση της E.ON Energie σχετικά με το ότι η ίδια η Επιτροπή είχε δημιουργήσει ασάφειες ως προς την κατάσταση της επίμαχης σφραγίδας, η οποία μπορούσε να οδηγήσει σε σφάλματα και ήταν αδύνατο να αποσαφηνιστεί *a posteriori*, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι η απόφαση *Suiker Unie* κ.λπ. κατά Επιτροπής, ανωτέρω, την οποία επικαλείται στο πλαίσιο αυτό, δεν μπορεί εν προκειμένω να εφαρμοστεί. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο έχει ήδη απορρίψει το σύνολο των λόγων που αφορούν την αμφισβήτηση των εκτιμήσεων επί της ουσίας στις οποίες προέβη το Γενικό Δικαστήριο και ειδικότερα την εκτίμηση κατά την οποία η λειτουργία της επίμαχης σφραγίδας δεν είχε επηρεαστεί από την παρέλευση του διαστήματος φυλάξεώς της, όπως αναφέρεται ειδικότερα στις σκέψεις 63 και 199 έως 203 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και υπομνήσθηκε στο πλαίσιο του καθορισμού του προστίμου στη σκέψη 290 αυτής. Έτσι, η E.ON Energie δεν είχε κανένα λόγο να αντισταχθεί στη χρησιμοποίηση της επίμαχης σφραγίδας, ακόμη και αν είχε παρέλθει το εν λόγω διάστημα, ενώ και η ανυπαρξία σχετικής πληροφορήσεως κατά τον χρόνο θέσεως της σφραγίδας αυτής δεν μπορεί, επομένως, να θεωρηθεί ελαφρυντική περίπτωση.
- 137 Επιπλέον, αρκεί η διαπίστωση ότι, με τα επιχειρήματα που προέβαλε στο πλαίσιο του έκτου λόγου αναιρέσεως, η E.ON Energie επιδιώκει νέα εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών ή του μη ενδεδειγμένου χαρακτήρα του ύψους του προστίμου. Σύμφωνα με την υπομνησθείσα νομολογία στις σκέψεις 64 και 125 της παρούσας αποφάσεως, τα επιχειρήματα αυτά πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτα.
- 138 Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι ο έκτος λόγος αναιρέσεως και, ως εκ τούτου, η αίτηση αναιρέσεως στο σύνολό της πρέπει να απορριφθούν.

Επί των δικαστικών εξόδων

- ¹³⁹ Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στη διαδικασία αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118 του ίδιου κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της E.ON Energie στα δικαστικά έξοδα και η τελευταία ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**
- 2) Η E.ON Energie AG καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα.**

(υπογραφές)